

Møteinnkalling

Utvalg: **Kommunestyret**
Møtested: Hammerfest rådhus, Kommunestyresalen
Dato: 24.03.2015
Tidspunkt: 13:00

Ekstraordinært møte

Forfall meldes til utvalgssekretæren på e-post svanhild.moen@hammerfest.kommune.no eller telefon 977 34965 som sørger for innkalling av varamedlemmer. Varamedlemmer møter kun ved spesiell innkalling.

Saksliste

Saksnr	Innhold
PS 25/15	Videreføring av juridisk bistand- Hammerfest Industrifiske AS

Deler av møtet vil bli vurdert lukket, jfr. kommunelovens § 31. nr. 5 og offentlighetslovens § 15 annet ledd.

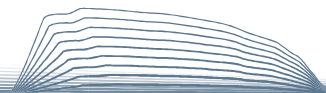
Saksdokumentene er lagt ut til offentlig gjennomsyn på Hammerfest rådhus - servicekontoret, Hammerfest bibliotek, Akkarfjord forbrukerlag, Kårhamn handel, Arnulf Larsen AS i Høseby og kommunens hjemmeside.

Møtet er åpent for publikum!

Alf E. Jakobsen
ordfører

Saksliste

Saksnr	Innhold	Lukket
PS 25/15	Videreføring av juridisk bistand- Hammerfest Industrifiske AS	

Saksbehandler: Odd-Børge Pedersen
Saksnr.: 2010/1946-32

Saksfremlegg

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
25/15	Kommunestyret	24.03.2015

Vedlegg

- 1 Restrukturering av Aker Seafoods - behandling i FKD
- 2 Restrukturering av Aker Seafoods ASA - sikring av leveringsplikten knyttet til trålerne
- 3 Hammerfest Industrifiske - vurdering av salg av tråler mv
- 4 Innkalling til ekstraordinær generalforsamling
- 5 20140326134124672
- 6 Krav om redegjørelse og innkalling til ekstraordinær generalforsamling med behandling av spørsmål om gransking
- 7 Varsel om mulige brudd på konsesjonsvilkår
- 8 Svar på henvendelse fra Hammerfest kommune
- 9 1307989
- 10 Kopi - Endringer i driften av Norway Seafoods AS - konsekvenser for Havfisk ASA
- 11 Kopi - Klage over nærings- og fiskeridepartementets vedtak av 1. august 2014 i departementets sak 14/118-11
- 12 Kongelig resolusjon - klage til Kongen i statsråd på vedtak av 1. august 2014 - industrivilkåret og aktivitetsplikt - Havfisk ASA / Hammerfest Industrifiske AS
- 13 Kongelig resolusjon - klage til Kongen i statsråd på vedtak av 1. august 2014 - industrivilkåret og aktivitetsplikt - Havfisk ASA / Hammerfest Industrifiske AS - bifalt

Saksdokumenter ikke vedlagt:

Videreføring av juridisk bistand- Hammerfest Industrifiske AS

Saken gjelder

Saksfremlegget er en kort oppstilling av hovedtrekkene i det engasjement Hammerfest Kommune har utvist i denne saken som vedrører både aktiviteten på Norway Seafoods/ Aker Havfisks fiskeforedlingsanlegg i Rypefjord og Hammerfest Industrifiske der Hammerfest kommune er deleier (40 %) i 6 trålkonsesjoner samt 2 fartøy. **En videreføring av saken vil kreve at kommunestyret stiller økonomiske midler til deposisjon slik at saken eventuelt kan følges rettslig.**

Sakens bakgrunn og fakta

I 2001 overtok Norway Seafood AS aksjene for hele den Industrifiskerirelaterte virksomheten i Hammerfest, land- og sjøsiden inkludert trålere og kvoter. Overtakelsen medførte at avtalene om bearbeidingsplikt, leveringsplikt og aktivitetsplikt også ble videreført til de nye eierne.

I 2010 ble det fra Hammerfest kommune stilt spørsmål til daværende Statsråd i Fiskeri – og Kystdepartementet, Lisbeth Berg Hansen, der Hammerfest kommune uttrykte bekymring vedrørende Aker Seafoods ASA pågående gjennomføring av en restrukturering av selskapet og hvilke konsekvenser dette vil få Aker Seafoods ASA med datterselskaper sin tilknytning til Hammerfest og selskapets forpliktelser her. I brev datert 20.05.2011 understreker daværende statsråd at leveringsplikten og industrivilkårene ikke er endret som følge av restruktureringen. Videre sier hun at Aker Seafoods ASA og deres datterselskaper fortsatt skal være ansvarlig for at alle leveringsvilkårene og industrivilkårene oppfylles. I brev datert 30.08.2010 fra Fiskeri- og Kystdepartementet tilkjennegir FKD at omorganiseringen er i samsvar med leverings- og industrivilkår og derfor ikke trenger ytterligere godkjenning fra departementet.

I 2012 gav Fiskeridirektoratet et generelt forhåndstilsagn til Styret i Hammerfest Industrifiske AS om salg-/utskiftingstillatelse av tråleren Nordfjordtrål, uten at et erstatningsfartøy på dette tidspunkt var klart. Hammerfest kommune engasjerte advokat for en selvstendig juridisk vurdering av styrets kompetanse vedrørende dette. Den juridiske vurderingen konkluderte med at dette sannsynligvis lå innenfor styrets kompetanse.

20. januar 2014 innkaller Hammerfest Industrifiske AS til ekstraordinær generalforsamling. På sakskartet er salg av torskekvote eneste sak.

Medio februar 2014 sender Norway Seafoods ut en pressemelding der det bebudes endringer i foredlingsvirksomheten, hvor følgende er uttalt vedrørende Hammerfest:

«I Hammerfest flyttes produksjonen fra Rypefjord til Forsøl, hvor en ny produksjonslinje vil bli bygget opp i løpet av 2014. Bemanningen vil bli redusert fra 100 til om lag 45 arbeidsplasser. Salget av anlegget i Rypefjord vil frigjøre nødvendig kapital til å investere i Forsøl, og styrke Norway Seafoods gjennom investeringer andre steder, samt gi selskapet gjeldsreduksjon.» Norway Seafoods skisserer at nye investeringer vil være i størrelsesorden 150-200 millioner kroner.

Hammerfest kommune engasjerer advokat som i brev av 4.4 2014 til Hammerfest Industrifiske AS ved styrets leder der Hammerfest kommune påpeker at den planlagte nedbyggingen vil kunne være i brudd med avtaler, forutsetninger, vedtekter, leveringsforpliktelser, industrivilkår m.v som Hammerfest Industrifiske AS og dets eiere er bundet av. I brevet reises det krav om ekstraordinær generalforsamling og varsel om mulig gransking av Hammerfest Industrifiske AS.

I etterkant av dette brevet tilkjennegir vår daværende advokat at det kan foreligge interessekonflikt, og at han derfor må trekke seg som Hammerfest kommunes advokat i denne saken.

I brev av 6.5. 2014 fra Hammerfest kommune til Nærings- og fiskeridepartementet varsler Hammerfest kommune om mulig brudd på konsesjonsvilkår i Hammerfest Industrifiske AS. Dette med bakgrunn i den planlagte nedskaleringen av aktivitet i Hammerfest. I brev av 13.6 2014 mottar Hammerfest kommune departementets svar der de bekrefter mottagelse av vårt brev samt at Nærings- og fiskeridepartementet vedlegger Havfisk ASA sin redegjørelse for de planlagte endringene.

I brev av 1.8 2014 får Havfisk ASA tillatelse fra Nærings- og fiskeridepartementet til å gjennomføre sin planlagte nedskalering av aktivitet i Hammerfest samt flytting av virksomheten fra Rypefjord til Forsøl.

25.8 2014 oversender Hammerfest kommune, gjennom vår nye advokat, klage på Nærings- og fiskeridepartementets vedtak. Klagen fremføres til Kongen i Statsråd. På grunn av sakens kompleksitet ble det etter vår nye advokats råd også engasjert en advokat som har selskapsrett som hovedfelt.

Etter vår advokats gjentatte purringer samt at saken ble fokusert på i media, fikk Hammerfest kommune svar på klagen 6.3.2015, klagen ble ikke tatt til følge.

Den juridiske bistanden Hammerfest kommune har hatt i denne saken til nå har vært preget i stor grad av telefonmøter og mailkorrespondanse, i første rekke for behandling av den formelle brevkorrespondansen og juridiske tolkninger av tekst. Videre også for utarbeidelse av den formelle klagen til Kongen i Statsråd.

Hammerfest kommune har frem til nå hatt åpning for å forfølge 2 retninger i forhold til en juridisk forfølging av saken videre inn mot rettsapparatet.

1. Selskapsrettslige forhold herunder vedtektene i Hammerfest Industrifiske as, samt annet privatrettslig avtaleverk, og

2. En forvaltningsmessig og fiskeripolitisk tilnærming til saken med utgangspunkt i pliktregimet som i sin tid fulgte med salget av fiskerivirksomheten til Aker konsernet.

Rådmannens vurdering

For å kunne videreføre det juridiske arbeidet vil det være påkrevd at kommunestyret bevilger økonomiske ressurser til dette, herunder eventuelt å forberede rettslig forfølgelse av saken.

Rådmannens forslag til vedtak:

1. Kommunestyret gir Ordføreren fullmakt til å engasjere juridisk bistand i saken, herunder juridiske vurderinger i forhold til en eventuell rettslig prosess.
2. Formannskap skal holdes løpende oppdatert i saken.
3. Dersom det viser seg at det er grunnlag for å forfølge saken rettslig skal saken komme tilbake til kommunestyret før en eventuell rettsak igangsettes.

DET KONGELIGE
FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENT

Hammerfest kommune
Postboks 1224 k
9616 HAMMERFEST

Deres ref
2010/1946-3/U40

Vår ref
201000616- /BSS

Dato

30 AUG. 2010

Restrukturering av Aker Seafoods - behandling i FKD

Vi viser til Deres brev av 8. juli 2010.

Fiskeri- og kystdepartementet vurderer Aker Seafoods ASA nye organisasjonsmodell, slik denne til slutt ble beskrevet, for å være i samsvar med gjeldende leverings- og industrivilkår. På dette grunnlag har departementet tilkjennegitt at det ikke kreves ytterligere godkjenning herfra. Dette innebærer at gjeldende leverings- og industrivilkår står ved lag og gjelder som tidligere.

Med hilsen

Vidar Landmark
avdelingsdirektør

Bergljot Strømme Svendsen
seniorrådgiver

Kopi: Aker Seafoods ASA

DET KONGELIGE
FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENT

Statsråden

Ordfører Alf E. Jacobsen
Hammerfest kommune
Pb 1224
9616 HAMMERFEST

Deres ref

Vår ref
201000616- /

Dato
20.05.2011

Restrukturering av Aker Seafoods ASA - sikring av leveringsplikten knyttet til trålerne

Jeg viser til ditt brev 30. mars i år om restruktureringen av Aker Seafoods ASA og leveringsplikten knyttet til selskapets trålere. I brevet uttrykker du bekymring for at leveringsplikten svekkes som følge av restruktureringen, og at det legges til rette for ombordfrysing slik at interessen for leveranse av ferskt råstoff til landanlegg reduseres.

Innledningsvis vil jeg understreke at jeg ikke har noen planer om å gjøre endringer i innholdet i leveringsplikten som sådan. Leveringsplikten er viktig for sysselsettingen ved de aktuelle landanleggene og bør ligge fast.

Jeg vil videre understreke at leveringsplikten og industrivilkårene som er knyttet til Aker Seafoods ASA med datterselskaper ikke er endret som en følge av restruktureringen i selskapet. Denne restruktureringen medførte at det ble opprettet et eget selskap som skulle stå for driften av industrianleggene, men medførte ingen endringer i eierskapet i trålerne med leveringsplikt, eller i landanleggene og produksjonsutstyr.

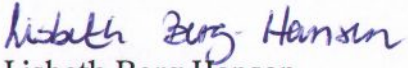
Aker Seafoods ASA og deres datterselskaper skal fortsatt være ansvarlige for at alle leveringsvilkårene og industrivilkårene oppfylles. Dette er kjent for og akseptert av selskapet. Dersom driften ved anleggene opphører eller forpliktelsene på annen måte ikke oppfylles, vil forvaltningen kunne vurdere reaksjoner overfor Aker Seafoods ASA. Videre er det slik at Aker Seafoods ASA ikke vil kunne foreta noen form for restrukturering som innebærer endringer i leveringsplikt eller industrivilkår, uten at det foreligger godkjenning fra Fiskeri- og kystdepartementet.

Når det gjelder ombordfrysing, så vil jeg bemerke at dette i utgangspunktet er tillatt for torsketralere, selv om ombordproduksjon er forbudt for eksempel for torsketralere med leveringsplikt. Det er lite aktuelt å forby ombordfrysing for torsketralere som har innrettet seg på at de lovlig kan drive med dette. Hovedsaken i denne sammenheng er at leveringsplikten og industrivilkårene opprettholdes og oppfylles.

Jeg vil videre trekke fram at forvaltningen gjennomfører kontroll av leveringsplikten, og jeg kan forsikre deg om at vi tar leveringsplikten alvorlig. Aktørene er i den forbindelse pålagt omfattende rapporteringsplikter. Når det gjelder ditt spørsmålet om å legge fram en sak for Stortinget, så kan jeg imidlertid ikke svare annet enn at slike saker varsles gjennom egne prosedyrer.

Jeg vil heller ikke love at det vil bli prioritert en egen gjennomgang av leveringsplikten nå, men jeg takker uansett for dine innspill som jeg vil ta med meg videre.

Med hilsen

Lisbeth Berg-Hansen

NOTAT

Tromsø, 2. august 2012

Vår ref.: 1603262.1-106038 WEGHEL/WEGHEL

Ansvarlig advokat: Ole-Martin Lund Andreassen

Til: Hammerfest kommune

Fra: Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA

HAMMERFEST INDUSTRIFISKE – VURDERING AV SALG AV TRÅLER MV.

Vi viser til oppdrag i tilknytning til at styret i Hammerfest Industrifiske AS (HI) har besluttet å selge Nordfjordtrål. Nedenfor vil vi gjennomgå forholdet til vedtektenes prosesskrav og skranker som følger av den alminnelige selskapslovgivningen. Videre vil vi vurdere Norway Seafoods forslag om å samle aktiviteten i Båtsfjord i forhold til stemmekrav mv. Avslutningsvis gir vi anbefalinger om videre skritt fra Hammerfest kommune sin side som aksjeeier i HI.

1. Salget av Nordfjordtrål

Styret i HI vedtok i styremøte 17. januar 2012 å gi styrets leder og daglig leder fullmakt hver for seg til å inngå avtale om salg av Nordfjordtrål for 43,5 mill. NOK. Hammerfest kommunes representanter stemte mot forslaget. Vedtaket er gjort på bakgrunn av at selskapet har mottatt bud på dette beløpet fra et kanadisk rederi. Det følger av administrasjonens redegjørelse at overtakelse skal være 1. desember 2012. På dette tidspunktet forventes kvoten for 2012 å være fisket. Det opplyses å finnes flere alternativer for erstatningsfartøy for Nordfjordtrål, men det er ikke inngått noen bindende avtale.

Fiskeridirektoratet ga 27. juni 2012 forhåndstilsagn om generell utskiftningsstillatelse for Nordfjordtrål.

Det kan reises spørsmål om beslutningen om å selge Nordfjordtrål uten en endelig løsning for erstatningsfartøy skal forelegges generalforsamlingen i HI.

Hammerfest kommune vil i alle tilfelle kunne kreve at spørsmålet behandles av generalforsamlingen etter de alminnelige reglene i aksjeloven § 5-11, men da vil de vanlige reglene om alminnelig flertall gjelde. Dersom salget innebærer avvikling av virksomheten, kreves det to tredels flertall for avgjørelsen.

Det er nok tvilsomt om avgjørelsen på dette tidspunktet kan sies å ha en slik virkning. Selv om det andre fartøyet Doggi ikke alene vil kunne fiske rederiets kvoter, vil likevel en

betydelig del av virksomheten bestå. I tillegg ligger det en forutsetning i redegjørelsen fra administrasjonen om at det finnes flere alternativer for erstatningsfartøy, slik at det i hvert fall øyensynlig er en forutsetning om videre drift i selskapet og utnyttelse av samtlige kvoter.

Videre må det vurderes hvordan styrets beslutning om salg av Nordfjordtrål stiller seg i forhold til selskapets vedtekter.

Det fremgår av HFIs vedtekter at selskapets formål er å skaffe råstoff, spesielt til dekning av behovene hos Norway Seafoods sitt anlegg i Hammerfest.

I § 7 er det bestemt at generalforsamlingen skal treffe beslutning om forhold som innebærer at selskapets eller dets flåtes formelle eller reelle tilknytning til Hammerfest kommune svekkes, herunder dersom den reelle driften av flåten foreslås flyttet eller om forhold som innebærer at råstofftilgangen til anlegget i Hammerfest svekkes gjennom reduksjon av rederiets andel av de totale torsketrålkonsesjoner.

Vedtak av denne typen krever samme tilslutning som for vedtektsendring etter aksjeloven § 5-18, det vil si tilslutning fra minst to tredeler så vel av de avgitte stemmer som av den aksjekapital som er representert på generalforsamlingen.

Det er i følge vedtektene § 7 ikke krav til generalforsamlingsvedtak ved kjøp og salg av fartøy eller modernisering/fornyelse av flåten så lenge ikke det påvirker rederiets andel av torsketrålkonsesjoner.

I utgangspunktet vil dermed salget av Nordfjordtrål ikke kreve generalforsamlingsvedtak. Forutsatt at rederiet erverver et erstatningsfartøy, blir ikke konsesjonene påvirket i og med direktoratets forhåndstilsagn om utskiftningstillatelse. Det er heller ikke elementer ved vedtaket som direkte påvirker tilknytningen til Hammerfest eller råstofftilgangen. Det er forutsatt at Nordfjordtrål vil fiske kvoten for 2012 før overtakelse og at et erstatningsfartøy skal anskaffes.

Med mindre det finnes konkrete holdepunkter for at majoritetseieren vil bruke salget av Nordfjordtrål som ledd i nedleggelse av virksomheten i Hammerfest, kan det neppe stilles krav til at beslutningen om salg må fattes ved kvalifisert flertall på generalforsamling.

2. Mulig samling av aktiviteten i Finnmark

Aker Seafoods eier flere produksjonsanlegg i Finnmark som drives av Norway Seafoods. Norway Seafoods har anbefalt Aker å samle foredlingskapasiteten i ett stort filetanlegg i Båtsfjord og legge ned aktiviteten i Hammerfest. Endelig beslutning er ikke tatt.

Forutsatt at det fremmes forslag om å legge ned virksomheten i Hammerfest, reiser spørsmålene om vedtakskompetanse og flertallskrav seg. Løsningen vil avhenge av hvordan en eventuell prosess tenkes gjennomført.

Dersom virksomheten i Finnmark foreslås samlet ved å fusjonere HI og Finnmark Havfiske AS, vil det kreve at generalforsamlingene godkjenner en fusjonsplan med samme flertall som for vedtektsendring, jf. aksjeloven § 13-3 annet ledd, det vil si to tredeler.

Dersom virksomheten tenkes samlet ved salg av fartøy og rettigheter til for eksempel Finnmark Havfiske, vil det nok i realiteten innebære avvikling av virksomheten, som også krever to tredels flertall, jf. ovenfor.

I tillegg vil et salg av fartøy med rettigheter kunne reise spørsmål i forhold til selskapets vedtekter § 7. Som nevnt kreves at generalforsamlingen skal treffe beslutning om forhold som innebærer at selskapets eller dets flåtes formelle eller reelle tilknytning til Hammerfest kommune svekkes, herunder dersom den reelle driften av flåten foreslås flyttet eller om forhold som innebærer at råstofftilgangen til anlegget i Hammerfest svekkes gjennom reduksjon av rederiets andel av de totale torsketrålkonsesjoner. Vedtak skal i så fall treffes med minst to tredelers flertall. Et salg av rederiets fartøy med rettigheter vil klart kreve vedtak på generalforsamling med et slikt kvalifisert flertall.

Norway Seafoods har fremmet forslag om en sentralisering av fileteringsanleggene. En slik sentralisering i Båtsfjord og nedleggelse av anlegget i Hammerfest, vil i utgangspunktet ikke kreve behandling av noe organ i HI. Derimot vil det kreve endring av trålnes leveringsplikt i tråd med konsesjonene. Eventuell søknad om endret leveringsplikt for rederiets fartøy, vil sannsynligvis kreve beslutning på generalforsamling med kvalifisert flertall all den tid endret leveringsplikt vil påvirke råstofftilgangen til anlegget i Hammerfest og dermed svekke tilknytningen til kommunen, jf. vedtektene § 7.

3. Videre skritt i saken

Selv om styret i HI mest sannsynlig har kompetanse til å treffe beslutningen om salg av Nordfjordtrål, kan Hammerfest kommune være tjent med tydelig å signalisere at man har fokus på temaet og følger nøye med. Det kan for eksempel gjøres ved at Hammerfest kommune som aksjeeier ber om at styret i en ekstraordinær generalforsamling gjør rede for beslutningen om å selge fartøyet og hvordan man har tenkt å løse fisket for 2013 og oppfylle leveringsforpliktelsene til Hammerfest. I generalforsamlingen kan man videre be om å få protokollert at Hammerfest kommune forutsetter at enhver beslutning i selskapet som får betydning for leveringsforpliktelsene mv., herunder søknader om endringer i leveringsforpliktelsene, blir fattet i generalforsamling i henhold til bestemmelsene i vedtektene § 7. Det vil gjøre det vanskeligere for styret å treffe beslutninger som står i et tvilsomt forhold til vedtektsbestemmelsene.

Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA

Helene Wegner
senioradvokat

HAMMERFEST INDUSTRIFISKE AS

INNKALLING TIL EKSTRA ORDINÆR GENERALFORSAMLING

Det innkalles herved til ekstraordinær generalforsamling i Hammerfest Industrifiske AS i lokalene til Aker Seafoods Finnmark AS i Hammerfest.

MANDAG 20. JANUAR 2014 KL. 11:30

AGENDA

- Sak 1 Åpning og konstituering av ekstraordinær generalforsamlingen ved styrets leder, herunder valg av møteleder, godkjenning av dagsorden og valg av person for å undertegne protokoll
- Sak 2 Salg av torskekvote (STOFI)

6. januar 2013
HAMMERFEST INDUSTRIFISKE AS
Styret

Nærings- og fiskeridepartementet

Pb 8090 Dep

0032 Oslo

25. mars 2014

Planlagte endringer i driften av Norway Seafoods – konsekvenser for HAVFISK

1. Innledning og bakgrunn

Det vises til pressemelding fra Norway Seafoods den 14. februar 2014 og vår orientering til statsråden den 19. februar 2014. Denne redegjørelsen beskriver planene mer detaljert basert på forespørsel fra Nærings- og Fiskeridepartementet. Avslutningsvis så ber også HAVFISK om en prinsipiell avklaring med hensyn til salg av kvoter fra Nordland til Finnmark.

Norway Seafoods har presentert en ambisiøs plan for å styrke sin foredlingsvirksomhet i Norge. Planen innebærer en satsning på foredlingsvirksomheten der 150-200 millioner kroner vil investeres frem til 2017. Driften videreføres og utvikles i 7 av 8 kommuner. Målsetningen er å snu den negative utviklingen for foredlingsindustrien og skape helårlige og sikrere arbeidsplasser i en næring som ikke har tjent penger de siste 15 årene.

Norway Seafoods driver foredlingsanlegg på HAVFISKs anlegg i Kjøllefjord, Hammerfest, Mehamn, Båtsfjord, Melbu og Stamsund. Driften vil bli utviklet videre ved Norway Seafoods sine anlegg i Nordland (Stamsund og Melbu) og i Sørvær, Kjøllefjord, Berlevåg og Båtsfjord i Finnmark. Planen innebærer videre at anlegget i Mehamn legges ut for salg og at aktiviteten i Hammerfest flyttes fra Rypefjord til Forsøl.

2. Forholdet mellom Norway Seafoods og HAVFISK

Det vises til selskapets redegjørelse til departementet fra 15.juli 2010 når det gjelder detaljene i knytningene mellom Norway Seafoods og HAVFISK. Hovedtrekkene er at selskapene er knyttet sammen gjennom:

- a) leveringsplikt for kvoter som HAVFISK forvalter til anlegg drevet av Norway Seafoods,
- b) industrivilkåret (aktivitetsplikten) som gjelder visse anlegg HAVFISK eier og som Norway Seafoods driver i henholdsvis Finnmark og Nordland,
- c) samt gjennom avtaler om leie av bygg og inventar og avtaler om kjøp av råstoff.

Leveringsplikten vil ikke berøres av den planlagte endringen i Norway Seafoods. HAVFISKs fartøy vil fortsatt tilby fangst iht. de regler som er nedfelt i gjeldende forskrift om leveringsplikt. En nærmere beskrivelse av dagens leveranser og planer fremover er tatt inn i avsnitt 4 nedenfor.

Leieavtaler mellom selskapene vil bli berørt i Hammerfest, jfr. ovenfor. Endringene her er av privatrettslig art og diskuteres ikke videre i denne redegjørelsen.

Leveringsavtalene mellom Norway Seafoods og HAVFISK vil heller ikke påvirkes av den foreslåtte endringen, utover de justeringer som partene uansett foretar jevnlig.

Når det gjelder industrivilkåret er det omtalt i neste kapittel.

3. Industrivilkåret (aktivitetsplikten) knyttet til HAVFISK

3.1 Overordnet om industrivilkåret

HAVFISK har såkalt aktivitetsplikt, eller industrivilkår, knyttet til Stamsund og Melbu i Nordland, og til Hammerfest, Kjøllefjord og Båtsfjord og Storbukt i Finnmark. I Storbukt forvaltes industrivilkåret av Storbukt Fiskeindustri AS, og adresseres derfor ikke videre i denne redegjørelsen. Norway Seafoods sine endringer berører både Nordland og Finnmark. I Stamsund og Melbu vil driften styrkes og det legges opp til at den totale aktiviteten på begge steder vil bli større i årene fremover. Redegjørelsen går derfor ikke videre inn på industrivilkårene for Nordland.

Industrivilkåret for Finnmark er uttrykt i konsesjonsdokumenter for fartøyene både i Hammerfest Industrifiske og i Finnmark Havfiske. Vilråene er noe ulikt uttrykt i de forskjellige dokumentene, men ordlyden i ervervstillatelse for fartøyet «Rypefjord», ex «Skaidi» (Fiskeridirektoratets vedtak 14.12.2012, ref 12/15508) som eies av Hammerfest Industrifiske AS er representativ. Her står det:

«Ved en eventuell nedbygging av industrivirksomheten i Aker Seafoods Finnmark AS anlegg i Hammerfest vil ervervstillatelse og trålkonsesjoner kunne bli trukket tilbake».

Vilkåret for tillatelsene i Finnmark Havfiske inneholder følgende ordlyd: *«Konsesjoner for å drive de enkelte trålerne er knyttet til bestemt industrivirksomhet og vil ikke bli tillatt skilt fra denne virksomheten. Ved en eventuell nedleggelse eller reduksjon av industrivirksomheten som Aker Seafoods Finnmark AS driver i Finnmark, vil ervervstillatelsen og torsketrålkonsesjonene for fartøyene som selskapet kontrollerer gjennom Hammerfest Industrifiske AS og Finnmark Havfiske AS, kunne bli trukket tilbake. En slik inndragning vil ikke nødvendigvis gjelde trålere/konsesjoner som inntil nå har vært eiet gjennom de anlegg som legges ned eller lignende. En inndragning vil blant annet bero på hvilke trålere/konsesjoner som faktisk har levert til de enkelte anlegg.»*

Det er de overnevnte konsesjonsdokumentene som angir at HAVFISK har industriplikt til anlegg eller virksomhet i Hammerfest, Kjøllefjord og Båtsfjord. Norway Seafoods produksjon ved anleggene i Hammerfest og Båtsfjord er av samme karakter. Fersk fisk kjøpes fra kyst- og trålerflåten og det drives en variert filet-produksjon hvor de ferdige produktene enten er ferske eller frosne filetprodukter, i hovedsak av torsk. I Kjøllefjord kjøpes det også en del fisk og det foregår en enklere produksjon av hel-filet. I Kjøllefjord har det også vært produsert saltfisk når dette har gitt en forventet lønnsomhet. I tillegg drives det en betydelig produksjon av kongekrabbe i Kjøllefjord. Alle anleggene pakker også helfisk tilpasset ulike markeder.

Innretning og aktivitetsnivå ved de forskjellige anleggene som er omfattet av aktivitetsplikten har variert med tilgang til råstoff og avsetningsmuligheter for produktene.

Innholdet i aktivitetsplikten er ikke nærmere definert, men det legges til grunn at det kan gjøres nødvendige effektiviseringstiltak og tilpasninger til markedsforhold. Aker Seafoods (nåværende HAVFISK) ga i brev til daværende Fiskeri- og Kystdepartement (FKD) 15. juli 2010 en orientering om

restruktureringen av Aker Seafoods ASA. Som det fremgår av denne orienteringen var behovet for restrukturering knyttet til behovet for en bedre markedsorientering. Dette er fortsatt gjeldende. Videre pekes det på at industrivilkåret må tolkes i tråd med deltakerlovens formålsbestemmelse om å øke verdiskapingen for fiskerinæringen. Den planlagte endringen har som formål å legge grunnlag for en økning i verdiskapingen.

Vilkåret er utformet med en overordnet fylkesbinding, noe som indikerer at det samlede nivået på virksomheten i fylket er viktig i forståelsen av industrivilkårets formål og innretning.

3.2 Tidligere omstillinger

I Hammerfest ble anlegget flyttet fra sentrum av byen til Rypefjord i 2002 og produksjonen tilpasset det som ble oppfattet som datidens behov. I melding om erverv knyttet til overtakelsen av Findus, som ble sendt det daværende Nærings- og handelsdepartement 31. mai 2000 redegjorde advokat Ketil Bøe for den planlagte driften på vegne av Norway Seafoods. Som det fremgår av meldingen ble antall ansatte redusert i forbindelse med ervervet. Etter en innkjøringsperiode var antall sysselsatte relativt konstant med om lag 130 ansatte frem til 2010, og har deretter vært redusert noe, til omlag 100 ansatte i 2014. I Kjøllefjord er produksjonen endret fra hovedsakelig filetproduksjon til å produsere et annet produktspekter inkludert kongekrabbe. Dette er gjort innenfor rammene av vilkårene, jfr tidligere korrespondanse med departementet.

I perioden etter 2002 har det skjedd vesentlige endringer i markedsforholdene og råstofftilgangen. Det er ikke lengre lønnsomt å drive norsk produksjon av filet-produkter basert på frossent råstoff. Denne produksjonen er overtatt av andre produsentland med vesentlig lavere kostnader. Russiske trålere som råstoffkilde har også falt bort. Behovet for produktivitetsforbedringer har gjort seg gjeldende innen alle sektorer i norsk næringsliv, og mange eksportrettede sektorer har gjennomgått store omstillinger.

3.3 Nærmere om den konkrete endringen

Den foreslåtte flyttingen av aktivitet fra Rypefjord til Forsøl innebærer at aktiviteten i Hammerfest kommune videreføres ved at det er en flytting innad i kommunen. Anlegget med produksjonsutstyr i Forsøl vil være eiet av Aker Seafoods Finnmark AS, på lik linje med dagens anlegg i Rypefjord. Aker Seafoods Finnmark AS vil derfor også i det videre opprettholde industriaktivitet i kommunen.

Endringen medfører at aktiviteten i Forsøl blir annerledes enn den aktivitet som har vært i Rypefjord de senere årene. Markedssegmentet som man skal henvende seg til blir forskjellig, det vil bli en endring i sammensetningen av produktene og selve produksjonen blir fornyet. Endringen begrunnes i at kapasiteten i dagens anlegg er for stor og blir for dårlig utnyttet, kostnadene for høye og at det samlet i Norway Seafoods er behov for å redusere overkapasiteten innenfor filetproduksjonen og spesialisere anleggene ytterligere.

Anlegget i Rypefjord har produsert ferske loins, frosne porsjoner og haler i ulike varianter og frysede blokk-produkter. Denne produksjons-sammensetningen er i stor grad sammenfallende med produksjonen i Stamsund og Båtsfjord. I Forsøl vil produksjonen være rettet mot fersk filet av spesialkvalitet, tilsvarende konsepter som Norway Seafoods har utviklet i Berlevåg og Sørvær. Ved disse anleggene har selskapet lyktes med å oppnå lønnsom drift gjennom å henvende seg til et mer nisjepreget og høyt betalende marked. Forutsetningen for å kunne lykkes med dette er mer stabil

drift og mer fleksibel produksjon tilpasset raske endringer i markedsforholdene, også i løpet av et kalenderår.

Endringen medfører en reduksjon av antall ansatte i Hammerfest fra dagens ca. 100 ansatte til om lag 45 ansatte. På grunn av markeds- og råstoffbetingede svingninger har aktivitetsnivået i Rypefjord målt i antallet faktisk utførte årsverk vært på et lavere nivå. I 2013 var det 75 dager med permitteringer, noe som tilsvarer om lag 33 prosent av årets arbeidsdager. Permitteringene innebærer at det reelt sett ble utført om lag 67 årsverk i Hammerfest i 2013. I 2012 var det mindre permitteringer, men høsten 2012 var grunnbemanningen på 86 årsverk. I 2011 var arbeidsstokken permittert i 14 prosent av årets arbeidsdager, noe som innebærer at det ble utført om lag 86 årsverk også dette året.

I Forsøl planlegges det med stabil drift gjennom året. Noen permitteringer vil sannsynligvis forekomme ut fra både råvaretilgang og markedssituasjon, men dette forventes å bli vesentlig redusert sammenlignet med dagens situasjon. De to siste årene har det vært kjøpt 6 700 og 6 200 tonn fisk ved anlegget i Rypefjord. HAVFISK sine trålere har levert om lag 2 600 tonn begge år. Filetproduksjonen har vært på 2 300 tonn (2012) og 3 700 tonn (2013). Det samlede volumet som håndteres ved anlegget i Forsøl forventes å være noe mindre enn dagens situasjon, men det forventes at den lokale aktiviteten kan ha stabil drift og være lønnsom.

Samtidig vil det samlede produksjonsvolumet for Norway Seafoods bli økt og permitteringsnivået redusert ved at kapasiteten bedre tilpasses behovet. Flyttingen til Forsøl representerer dermed en forsvarlig og nødvendig effektivisering av driften i Hammerfest som ville kommet uansett fabrikkens fysiske lokalisering, men hvor dagens anlegg er uhensiktsmessig og kostbart å drive videre i Trålerens leveringsplikt ligger fast til Hammerfest, og det legges opp til at trålerne også i det videre vil fortsette å være en del av råstoffgrunnlaget for driften lokalt.

Det samlede aktivitetsnivået på landsiden i Finnmark forventes å øke de nærmeste 3-5 årene, men for å få full effekt er man avhengig av utvikling av nye teknologiske og driftsmessige løsninger samt en vellykket heving av kvalitet og utvikling av markedsposisjonene. En utvikling av regelverket gjennom for eksempel regionalisering av leveringspliktige kvoter, fleksibelt kvoteår, rederikvoteordning samt insentivering av landinger i 2. halvår vil også kunne bidra til dette, men er ikke lagt som en forutsetning. Det vises for øvrig til vedlagte redegjørelse fra Norway Seafoods.

De foreslåtte endringene i anleggs- og driftsstruktur vil legge grunnlag for lønnsom drift i Norway Seafoods. Dette er åpenbart viktig både for de ansatte og for selskapet, samt for HAVFISK som anleggseier og ansvarlig for opprettholdelse av aktivitet i Finnmark.

4. Styrking av råstoffgrunnlaget for Norway Seafoods

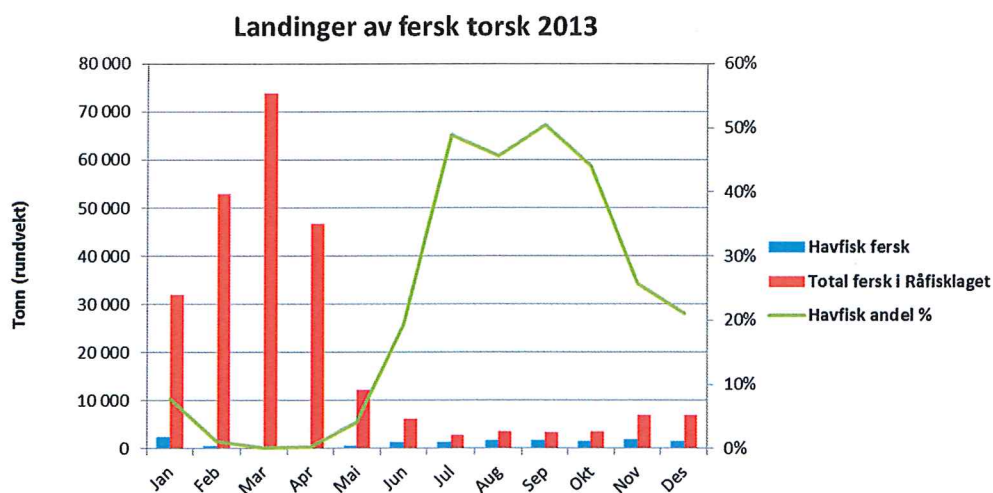
HAVFISK har de siste årene foretatt en vesentlig oppgradering av flåten. Det har vist seg umulig å få lønnsom drift på selskapets ferskfisktrålere. Disse fartøyene har hatt en omsetning på 35-40 millioner kroner og hatt et driftsresultat (EBIT) på mellom 3 og 10 MNOK. Dette er ikke tilstrekkelig til å kunne investere i oppgradering av flåten. Det har også vært betydelige utfordringer med å bemanne fartøyene da lønnsnivået er vesentlig lavere enn for øvrige fartøykategorier. Det er derfor besluttet å fase ut ferskfisktrålerne.

Ferskfisktrålerne har blitt erstattet av såkalte kombinasjonstrålere som både kan levere fersk og fryst fisk. Disse fartøyene vil da kunne fryse den fisken som ikke er aktuell for videre bearbeiding ved landanleggene, slik som hyse, sei og den største og den minste torsken. Kombinasjonstrålerne kan gjennomføre lengre turer og har også mulighet til høyere omsetning ved at en større del av kvoten utnyttes, og at man kan få tilgang til bedre betalende marked for noen av fiskeslagene (høsten 2013 har for eksempel frossen hyse vært betalt opp mot 25 kroner/kg mot fersk hyse som er betalt under 10 kroner/kg). Om høsten står fisken langt mot nord og det kan være mer enn to dagers transittid fra fiskefelt til landanlegg. En kombinasjonstråler vil kunne gjennomføre lengre turer og dermed få en mer fordelaktig fordeling av fiskedøgn vs. transittid, noe som er gunstig fra et miljøperspektiv.

Kombinasjonstrålerne foretar sortering av fangsten om bord. Dette innebærer at fangsten av fersk torsk som landes er tilpasset landanleggenes behov og kan brukes rett i produksjon. Ferskfisktrålerne har ikke denne muligheten og de må foretas sortering på land før fisken kan brukes i produksjonen.

HAVFISK har investert i tre nye fartøy. Disse er forberedt som kombinasjonstrålere, men vil til å begynne med være konfigurert som frysetrålere. Samtidig med at ferskfisktrålerne fases ut, bygges eksisterende frysetrålere om til kombinasjonsdrift. I 2013 ble fartøyet «Kongsfjord» ombygd, mens det i 2014 planlegges med å bygge om frysetrålerne «Havtind» og «Båtsfjord» til kombinasjonstrålere. Etter fullført ny- og ombyggingsprogram vil HAVFISK ha seks kombinasjonstrålere og fire frysetrålere. Både i 2012 og 2013 leverte flere av frysetrålerne også fersk torsk. Dette ble gjort vet at disse fartøyene gikk rene fersk-turer. Også i 2014 vil frysetrålerne gå rene fersk-turer og det er målsatt at hvert av disse fartøyene skal levere 300 tonn fersk torsk.

I perioden 2011-2013 har leveransene av fersk torsk fra HAVFISK til landanleggene i Nordland og Finnmark ligget på mellom 9 000 og 10 000 tonn hodekappet/sløyd vekt. Dette er en økning av nivået fra perioden 2006-2010 hvor gjennomsnittlige leveranser av fersk torsk var på 8 000 tonn. Leveransene foregår i hovedsak utenom kystflåtens hovedsesong, dvs. fra sommer og frem til og med januar. I perioden juli-oktober 2013 stod HAVFISK alene for opp mot 50 prosent av alle fersk torsk landinger i Norge. Dette leveringsmønsteret har gjentatt seg over flere år, men med en økning i leveransene fersk torsk i 2. halvår. Mens det i 2012 ble levert 5 008 tonn fersk torsk i 2. halvår, økte leveransene til 6 284 tonn i 2. halvår 2013- en økning på om lag 25 prosent.

Behovet for ferske leveranser er størst om høsten når fisken står lengst fra land. Det er derfor krevende å øke fersk volumet vesentlig med dagens fartøystruktur. HAVFISK vil iverksette et utviklingsprosjekt for å kartlegge hvilken fartøystruktur og hvilke kapasiteter som er nødvendig for å øke fersk-leveransene ytterligere. Dette kan blant annet innebære trålere med kapasitet til å ta fisken levende om bord for dermed også muliggjøre frakt av levende torsk fra fiskefelt til landanlegg. Dette vil likevel kreve utvikling og investeringer og en slik kapasitet vil ikke være tilgjengelig før tidligst om tre-fire år. HAVFISK er også åpen for å se på andre løsninger som kan bidra til styrket tilgang av riktig råstoff til riktig tid til landanleggene.

Ved anlegget i Hammerfest er det i all hovedsak de to fartøyene tilhørende Hammerfest Industrifiske som har levert. I 2012 hadde de to fartøyene tilbudsplikt på til sammen 3 681 tonn torsk. Det ble tilbudt 4 120 tonn. Av dette ble om lag 2 600 tonn levert fersk. I 2013 var det tilbudsplikt på 5 569 tonn fra trålerne i Hammerfest Industrifiske. Det ble tilbudt 6 587 tonn. Av dette ble om lag 2 600 tonn torsk levert fersk. 78 prosent av dette volumet ble levert i 2.halvår når behovet for ferskt råstoff fra trålerne er størst. Volumet av fersk torsk fra trålerne i Hammerfest Industrifiske har vært relativt konstant de siste årene, men det har vært en dreining der større deler av ferskvolumet leveres i 2. halvår. I 2012 ble for eksempel 44 prosent av fersk torsk volumet levert i 2. halvår mot de nevnte 78 prosent i 2013.

5. Tiltak for å understøtte omstillingen

Anlegget i Rypefjord vil bli lagt ut for salg. Anlegget ligger på et attraktivt område, og det er foretatt vurderinger som tilsier at det har en høy verdi. Anlegget kan både benyttes til næringsmiddelproduksjon og til aktivitet tilknyttet oljeindustrien. Salgsprovenyet fra anlegget i Rypefjord planlegges brukt til tiltak for støtte omstillingen i Finnmark. Forutsatt at den skisserte planen gjennomføres og det gis aksept fra finansinstitusjoner som p.t. har pant i anlegget i Rypefjord planlegges deler av salgsprovenyet reinvestert i Finnmark. Aktuelle prosjekt er (men ikke begrenset til):

- Oppgraderte eller nye egnebuier/boliger for fremmedfiskere i Kjøllefjord. HAVFISK eier pt slike boliger i Kjøllefjord og HAVFISK og Norway Seafoods har over en periode vært i dialog med Lebesby Kommune om et prosjekt for å oppgradere disse eller eventuelt bygge nye. HAVFISK vil påta seg å finansiere et slikt prosjekt.
- Oppgradering av mottaksanlegg i Kjøllefjord.
- Økt produksjonskapasiteten for is ved kjøpestasjonene. Tilgang til- og kvalitet på is er en avgjørende forutsetning for ikke å forringe kvaliteten på fisken under transport.
- Nødvendige bygningstekniske oppgraderinger av anlegg i Forsøl med investering i maskineri og teknisk utstyr.
- Bygningstekniske oppgraderinger av anlegget i Båtsfjord.
- Utbedringer av kai og mottaksforhold ved flere av anleggene.

6. Fartøy- og kvotestruktur i HAVFISK

HAVFISK kontrollerer i dag rederiene Nordland Havfiske (100% eid gjennom Aker Seafoods J.M.Johansen og Aker Seafoods Melbu), Hammerfest Industrifiske (60% eierskap gjennom Aker Seafoods Finnmark) og Finnmark Havfiske (97,62% eierskap gjennom Aker Seafoods Finnmark, Aker Seafoods Båtsfjord og Aker Seafoods Nordkyn). Totalt har disse rederiene 29,6074 kvotefaktorer for

fisket etter torsk og hyse nord for 62gr, samt rettigheter for fisket etter sei, reker og vassild. En oversikt over rettighetene er inntatt nedenfor.

Selskap	Fartøy	Torsk	Hyse	Sei	Sei Syd	Reke	Vassild
Finnmark Havfiske AS							
	M/Tr Båtsfjord F-117-VS	2,9425	2,9425	3,0000	1,0	1,0	1,0
	M/Tr Kongsfjord F-147-BD	2,8415	2,9915	3,0000	1,0		1,0
	M/Tr Gadus Poseidon F-4-BD	2,8600	3,0000	3,0000	1,0	1,0	
	M/Tr Gadus Neptun F-55-BD	2,8834	2,8834	2,9976	1,0	1,0	
		11,5274	11,8174	11,9976	4,0	3,0	2,0

Selskap	Fartøy	Torsk	Hyse	Sei	Sei Syd	Reke	Vassild
Hammerfest Industrifiske AS							
	M/TR Rypefjord F-174-H	3,0000	2,8550	2,8600	1,0		
	M/Tr Doggi F-17-H	3,0000	2,8550	2,8600	1,0		
		6,0000	5,7100	5,7200	2,0	0	0

Selskap	Fartøy	Torsk	Hyse	Sei	Sei Syd	Reke	Vassild
Nordland Havfiske AS							
	M/TR Gadus Njord N-125-VV	3,0000	2,4500	3,0000	1,0	1,0	
	M/Tr Vesttind N-30-H	2,8300	2,9800	2,9938	1,0	2,0	1,0
	M/Tr K.Arctander N-7-VV	2,8000	2,6500	2,8700	1,0	1,0	
	M/Tr Havtind N-10-H	2,4500	3,0000	2,9315	1,0	1,0	
	M/Tr Stamsund N-11-VV	1,0000	1,0000	2,4000	1,0		
		12,0800	12,0800	14,1953	5,0	5,0	1,0
TOTALT HAVFISK ASA		29,6074	29,6074	31,9129	11,0	8,0	3,0

I tillegg til fartøy i tabellen er «Jergul» fortsatt eid av Finnmark Havfiske, men det er inngått avtale om salg av fartøyet, med 0,35 torsketråltillatelse torsk/hyse og 1,0 strukturkvote torsk/hyse. Avtalen inkluderer også 1,38 kvotefaktorer for sei nord for 62gr og 1,0 kvotefaktorer for sei i Nordsjøen. Det er ingen foreliggende planer om ytterligere salg av kvoter til selskap utenfor HAVFISK. Fartøyet «Stamsund» er midlertidig tatt ut av drift og er lagt ut for salg.

Det er en målsetning i HAVFISK å ha et godt kvotegrunnlag på alle fartøy. I dag har 10 fartøy 1,0 torsketråltillatelse i bunnen. «Gadus Neptun» i Finnmark Havfiske har 0,35 torsketråltillatelse i bunnen. Sistnevnte tillatelse inngår i avtalen om salg eksternt.

For at samtlige fartøy skal ha en full 1,0 torsketråltillatelse, planlegges det å selge den torsketråltillatelsen som per tiden er knyttet til «Stamsund», til Finnmark Havfiske. Den er planlagt knyttet til «Gadus Neptun». Nødvendige vedtak er fattet i styrene i hhv Nordland Havfiske og Finnmark Havfiske om dette. Transaksjonen planlegges gjennomført ved et salg av enten «Jergul» eller «Stamsund».

Dette er en transaksjon som krever myndighetenes godkjenning og som i følge Fiskeridirektoratet må behandles av NFD. HAVFISK ber NFD ta stilling til om det er noen prinsipielle hinder for at en slik transaksjon kan finne sted. Når en slik prinsipiell avklaring er gjort vil HAVFISK eventuelt sende en formell søknad via Fiskeridirektoratet.

Forutsatt myndighetenes godkjenning vil fartøy- og kvotestrukturen se slik ut ved gjennomført endring:

Selskap	Fartøy	Fartøytype	Torsk	Hyse	Sei	Sei Syd	Reke	Vassild
Finnmark Havfiske AS	M/Tr Båtsfjord F-117-VS	Kombitråler (fersk/frys)	*	*	*	*	*	*
	M/Tr Kongsfjord F-147-BD	Kombitråler (fersk/frys)	*	*	*	*	*	*
	M/Tr Gadus Poseidon F-4-BD	Frysetråler	*	*	*	*	*	*
	M/Tr Gadus Neptun F-55-BD	Frysetråler	*	*	*	*	*	*
	Sum		11,6674	11,6674	12,0000	4,0	3,0	2,0
Hammerfest Industrifiske AS	M/TR Rypefjord F-174-H	Kombitråler (fersk/frys)	*	*	*	*	*	*
	M/Tr Doggi F-17-H	Kombitråler (fersk/frys)	*	*	*	*	*	*
	Sum		5,5100	5,5100	6,0000	2,0	0,0	0,0
Nordland Havfiske AS	M/TR Gadus Njord N-125-VV	Frysetråler	*	*	*	*	*	*
	M/Tr Vestind N-30-H	Frysetråler	*	*	*	*	*	*
	M/Tr K.Arclander N-7-VV	Kombitråler (fersk/frys)	*	*	*	*	*	*
	M/Tr Havind N-10-H	Kombitråler (fersk/frys)	*	*	*	*	*	*
	Sum		11,0800	11,0800	12,0000	4,0	5,0	1,0
TOTALT HAVFISK ASA		Totalt	28,2574	28,7574	30**	10,0	8,0	3,0

*kvoter per fartøy vil i hovedsak videreføres fra dagens situasjon.

**HAVFISK vil ha overskytende sei-kvoter i forhold til maksimalt kvotetak

Det planlegges ikke å omsøke endring i leveringsforpliktelser. Nåværende leveringsforpliktelser til de respektive fartøy videreføres, mens salg av torsketrållattelsen til Finnmark Havfiske medfører at et fartøy registrert i Finnmark («Gadus Neptun») vil ha leveringsforpliktelse for en kvote til Melbu i Nordland. Dette er uproblematisk for rederiet.

7. Konklusjon

HAVFISK og Norway Seafoods mener nå man har etablert en ramme for en levedyktig og fremtidsrettet fiskeindustri i Finnmark. De foreslåtte endringene har bred støtte fra ansatte og deres organisasjoner. HAVFISK er videre av den oppfatning at den foreslåtte endringen i Norway Seafoods ikke medfører en nedleggelse eller vesentlig reduksjon av industrivirksomheten i Finnmark som har betydning for overholdelse av selskapets rammevilkår. Skulle departementet mot formodning ha et annet syn på dette vil selskapet be om en snarlig avklaring.

Dersom det er behov for utfyllende eller utdypende informasjon så stiller vi gjerne til et møte i departementet.

Med vennlig hilsen
HAVFISK ASA

Olav Holst-Dyrnes
Konsernsjef

Vedlegg:

1. Redegjørelse fra Norway Seafoods AS
2. Pressemelding fra Norway Seafoods AS

HAVFISK ASA
Postboks 876
6001 Ålesund

**NORWAY™
SEAFOODS**

Our ref

Your ref

Date

25. mars 2014

Redegjørelse om Norway Seafoods sin plan for videre utvikling av foredlingsanleggene

Styret i Norway Seafoods har vedtatt å investere og utvikle foredlingsaktiviteten for fisk i Nord-Norge. Denne planen står styret, ledelsen og de ansatte sine representanter sammen om. Selskapet skal investere 150-200 millioner kroner for å utvikle foredlingsaktiviteten, og vil videreføre denne i 7 av 8 kommuner. Vårt mål er å få nordmenn til å spise mer torsk, og skape tryggere, helårslige og lønnsomme arbeidsplasser.

Dette notatet redegjør for satsningen og de endringer som er besluttet gjennomført.

Dagens aktivitet er ulønnsom og kan ikke videreføres i sin eksisterende form

Norway Seafoods er Norges største eksportør av filetprodukter, og står for om lag 80 prosent av all eksport av torskefilet fra Norge. Selskapet har om lag 600 ansatte, og er også den største enkeltkjøperen av hvitfisk med et nettverk på over 20 kjøpestasjoner langs kysten i nord. Råstoff til foredling kjøpes fra kystflåten og fra HAVFISK sine trålere. Selskapet leier og drifter anleggene i Stamsund, Melbu, Hammerfest, Kjøllefjord og Båtsfjord, hvor HAVFISK har aktivitetsplikt. Selskapet leier også anlegget i Mehamn, Vardø og Skarsvåg fra HAVFISK. Selskapet eier og driver selv anlegg i Sørvær, Berlevåg og Tromvik.

Den samlede lønnsomheten for driften har over mange år vært svak, og resultatet før skatt har i perioden 2007-2013 vært nærmere minus 200 millioner kroner.

Fremstilling av filetprodukter av torsk og andre hvitfiskarter er basert på en høy grad av manuelt arbeid. Teknologiske fremskritt har vært mangelfulle de siste 20 årene, samtidig som lønnskostnadene i Norge har økt betydelig raskere enn hos sammenlignbare land. Globalisering av sjømatindustrien har medført at råstoff kan flyttes over hele verden for å utnytte lavkostland i produksjonen, noe som har medført kraftig prispress i markedet, og av den grunn en sterkt svekket konkurransekraft for norsk filetindustri.

Norway Seafoods kapasitet i foredlingsleddet er betydelig, og vi har de senere årene hatt en utnyttelse på om lag 30 prosent sammenlignet med maksimal kapasitet med to drift på to skift ved

Norway Seafoods Group AS, Inkognitogaten 8, N-0256 Oslo, PO Box 1301 Vika, N-0112 Oslo, Norway |
Business ID: NO 995 203 626 MVA | Telephone: +47 76 06 20 00 | Email: post@norwayseafoods.com | www.norwayseafoods.com

Billing address: Norway Seafoods Group AS, Bugøyveien 7, N-8340 Stamsund, Norway

alle anlegg. Den lave kapasitetsutnyttelsen er kostbar og fører også til mange og lange permitteringer, spesielt på høsten.

Vår og den gjenværende filetindustrien i Norge sin respons til kostnadsutfordringene har i stor grad vært å flytte produksjonen over til ferske produkter og til frosne spesialprodukter. Driftsmarginene er da bedre, men på grunn av sterke variasjoner i tilgangen til råstoff for ferske produkter så er dette markedet ikke fullt utnyttet. Utvikling av markedet for ferske produkter krever både jevn tilgang på råvarer for å være leveringsdyktig, at råvarene har tilstrekkelig god kvalitet og at de mottas raskt etter gjennomført fiske.

Selv om vi ikke erfarer store rekrutteringsutfordringer til selskapet, så ser vi at det er krevende å rekruttere og beholde kompetente medarbeidere på enkelte steder, spesielt innenfor det tekniske området. Andelen utenlandske arbeidstakere har økt jevnt og trutt og er nå over 50 prosent. Denne utviklingen indikerer at de arbeidsplassene vi kan tilby ikke er attraktive nok for å få kystens egen ungdom til å satse på en yrkesvei innenfor fiskeforedling.

Med denne bakgrunnen er det behov for endringer både i selskapet og i næringen.

Satsning på filetnæringen – investeringer på 150 – 200 millioner kroner, helårige arbeidsplasser og lønnsomhet

For å snu den negative trenden har selskapet lagt en ambisiøs plan. Det er behov for å utvikle nye produkter som er tilpasset markedet, kvaliteten må bedres og stabiliseres, ny teknologi må utvikles og implementeres og det må sikres riktig mengde råstoff til riktig tid.

Markedsutvikling

Selskapet lanserte sine første nyvinninger i markedet i 2013. Produktutvikling og bygging av nye markedsposisjoner er sentralt i selskapets videre strategi. Målet er å øke markedsposisjonen fra om lag 20 000 tonn foredlede produkter til 30 000 tonn foredlede produkter. Veksten skal skje i Norge, Norden, viktige markeder i Europa som Frankrike, UK og Tyskland samt i USA. Kina er også en aktuell mulighet som må undersøkes nærmere. Vi forventer en vekst både i ferske og fryste spesialprodukter.

Ferske produkter som er nyskapende har hatt en god mottakelse i markedet, og selskapet har også lansert sitt eget varemerke både i ferske og fryste produkter. Eksempler på nye introduksjoner er villfanget torskeloin i fast vekt på 300 gram i eget merke, og fersk vakuumpakket skrei som beinfri filet. Selskapet har også lansert ulike varianter innenfor grill/aluminiums-segmentet i 2013. Norway Seafoods har også økt kraft i markedsføring av hel skrei. Vår siste lansering er varemerket Arctic Supreme, som er rettet mot høyt betalende segmenter innenfor fiskehandel og restaurant. Arctic Supreme er det ypperste innen fersk fisk, fisket av utvalgte fiskere og hver fisk er merket med bilde av fiskeren.

Innenfor fryste spesialprodukter så vil selskapet lansere nye produkter i nær fremtid, samtidig som det arbeides med å øke kundeporteføljen på eksisterende produkter i både eksisterende og nye markeder.

Kvalitetsløft

For å lykkes med markedssatsningen er kvalitet viktig. Kvalitet på produktene er nødvendig for å henvende seg til et høyt betalende marked. Kvalitet på produktene er avhengig av god kvalitet på råvaren, og at kvaliteten tas godt vare på videre i verdikjeden. Norway Seafoods lanserte derfor et eget kvalitetsløft i januar 2014 for å styrke kvalitetsarbeidet både i selskapet og i industrien. Grunnpilaren i kvalitetsløftet er bedre og tydeligere vurderinger av kvaliteten når fisken landes. Bedre kvalitet skal gi høyere priser til fisker enn dårligere kvalitet. Det videre arbeidet med å sikre at kvaliteten bevares frem til kunde er effektive kjøpestasjoner med tilstrekkelig is-kapasitet for kjøling av fisken, samt installering av ny teknologi som mer skånsomt håndterer fisken i foredlingsprosessen.

Ny teknologi, spesialisering og investeringer

Ny teknologi for filetproduksjon er på vei inn i markedet. Norway Seafoods har deltatt aktivt sammen med forskningsmiljøer og utstyrsleverandører for å utvikle nye løsninger, og vi forventer i løpet av 2014-2015 at viktige deler av en helt ny generasjon teknologi for produksjon av filetprodukter av torsk vil være klar til å ta i bruk. Teknologien vil gi bedre kvalitet gjennom mer skånsom behandling. Høyere produksjon per arbeidstime vil medføre lavere produksjonskostnader. Kvalitet vil være viktig også med hensyn til ny teknologi, da det forventes at teknologien vil ha større krav til jevn kvalitet enn dagens manuelle prosess. Ny teknolog vil også endre vårt kompetansebehov i produksjonen, noe som vi ser har paralleller til andre deler av næringsmiddelproduksjon.

Introduksjon av ny teknologi og en mer markedsrettet bedrift medfører en ytterligere spesialisering av fabrikkene. En vesentlig del av vårt investeringsprogram vil gå til oppgradering til ny teknologi ved fabrikkene i Stamsund, Melbu og Båtsfjord, og forventer at mellom 120 og 160 millioner vil være nødvendig for å kunne oppgradere disse fabrikkene. Stamsund og Båtsfjord planlegges å være spesielt rettet mot ferske produkter i høyt volum, fabrikkene i Melbu vil være rettet mot frosne spesialprodukter. Alle fabrikkene vil i tillegg ha noe produksjon av andre produkter for å kunne utnytte fisken mest mulig effektivt.

Anleggene i Sørvær, Berlevåg og Forsøk vil være rettet mot ferske produkter av spesialkvalitet. Dette vil være både ferske loins, helfilet og helfisk (blankpakket). Her vil vi bygge videre på eksisterende teknologiske løsninger. Dette begrunnes med at behovet for fleksibilitet er større i denne typen anlegg og at eksisterende løsninger, som i større grad er basert på manuelt arbeid, er bedre tilpasset dette behovet. Konseptene i Sørvær og Berlevåg har også vist lønnsom utvikling de senere årene. Vi vil oppgradere anlegget i Forsøk slik at dette kan møte hygienekravene fra Mattilsynet og ellers ruste opp anlegget til filetproduksjon. Dette er estimert til om lag 10 millioner kroner.

Kjøllefjord har i mange år vært Norges største i koking og pakking av kongekrabbe. Kjøllefjord vil være vårt spesialanlegg for krabbe, og om det blir et drivverdig fiske av snøkrabbe så ser vi at dette også vil være en interessant mulighet i Kjøllefjord. Produksjon av helfilet vil også bli utviklet videre i Kjøllefjord. I Kjøllefjord vil vi bygge nye fasiliteter for fiskerne for 5 millioner kroner og vurdere å bygge en ny kjøpestasjon i et eksisterende bygg. Den foreløpige vurderingen er at dette vil koste om lag 10 millioner kroner.

Produksjonsprofil, råstoff og kjøpestasjoner

Gjennom å bygge markeder for norsk torsk så er vårt mål å kunne øke både avsetning og produksjon fra dagens 20 000 tonn årlig til 30 000 tonn. Kjøpestasjonene er den viktigste arenaen for tilgang til råstoff og for kvalitet på råvaren. Selskapet har derfor utviklet sitt nettverk av kjøpestasjoner de senere årene og har nå over 20 kjøpestasjoner enten i egen regi eller sammen med partnere. Disse kjøpestasjonene er viktige for selskapet og for kystflåten. Vi skal utvikle kjøpestasjonene videre, og investere om lag 15 millioner i kapasitet og effektivitet ved de forskjellige stasjonene.

På grunn av sesongprofilen til fisket så er forventer vi at vår produksjon vil fordeles med 2/3 i første halvår og 1/3 i andre halvår. Dette innebærer en økning i aktiviteten i begge perioder. I første halvår er fisket stort, og det finnes nok fisk i markedet. Innkjøpene til selskapet vil da måtte økes. Dette kan gjøres ved å øke kjøp fra kystflåten eller fra eksterne anlegg, noe som vil være positivt for konkurransen og dermed også prisene i hovedsesongen. Det kan også være aktuelt å invitere leveringspliktige trålere til å levere i hovedsesongen. Dette kan gi en større trygghet for tilgangen til nok råstoff, men vil være negativt for den resterende delen av fiskeflåten da det vil medføre større landinger av fersk torsk i denne perioden.

I andre halvår er den planlagte økningen basert på at den reguleringstekniske retningen som har vært ført de siste årene blir videreført og styrket. Ordningene har hatt ulike benevnelser, men har alle hatt som formål at noe mer av torskekvotene skal fiskes på høsten og landes fersk. Vi legger også til grunn at Havfisk vil fortsetter å tilpasse sitt driftsmønster til landanleggene sitt behov.

En annen del av vår råvare-strategi vil være levendelagring. I første omgang vil levendelagring være rettet mot høyt betalende markeder for fersk fisk. Vi vil utvide vårt konsept for levendelagring i Båtsfjord, legge til rette for dette i Melbu og også vurdere dette andre steder, blant annet i Forsøl. Volumet vil ikke være relevant for industriell prosessering med det første, men vår erfaring er at ved å slakte ut fisken på riktig tid så er dette et bidrag til å utvikle markedet for kvalitetstorsk.

Andre tiltak som kan styrke råvaretilgangen er ikke lagt som forutsetning, men innføring av rederikvoteordninger eller andre tiltak som kan styrke samspillet mellom land og sjø vil også kunne bidra til positiv markedsutvikling og økt aktivitet på kysten.

Arbeidsplasser og kompetanse

Vår omstilling skal skape helårige arbeidsplasser som er lønnsomme. Denne utviklingen vil også skape mer kompetansebaserte arbeidsplasser knyttet til produksjonen da det blir mer kapital og teknologi bak hver arbeidsplass. Dette tror vi vil medføre at arbeidsplassene blir mer attraktive i arbeidsmarkedet. Ingen av anleggene planlegges som sesongdrift.

Vi forventer en økt aktivitet ved anleggene i Stamsund og Melbu med et ekstra skift på vinter/vår, et ekstra skift på om lag 50 personer er allerede i drift i Stamsund nå i år. Vi økte bemanningen i Melbu med ett skift allerede i 2013 ved at vi installerte en ny spesial-linje ved anlegget. Vi arbeider med planer om å kunne øke bemanningen i Melbu allerede fra 2015 med et ytterligere skift på om lag 50 personer.

På sikt vil vi vurdere muligheten for å øke produksjonen i Båtsfjord med en helårlig økning av bemanningen på 50-60 personer. Råstoffgrunnlaget er foreløpig noe for lite til at dette er innenfor rekkevidde, men vil bli vurdert dersom selskapet ser at det er mulig å øke tilgangen til råstoff, ikke minst i de deler av året da fisketakten er noe lavere i Øst-Finnmark.

Oppsummering av Norway Seafoods sin plan

Gjennom å bygge markeder for norsk torsk så er vårt mål å kunne øke både avsetning og produksjon fra dagens 20 000 tonn årlig til 30 000 tonn. Vår plan er å investere 150 – 200 millioner kroner i perioden frem til og med 2017. Anleggene vil bli ytterligere spesialisert for å møte de krav som markedet stiller og hvor kapasiteten i større grad tilpasses behovet. Resultatet av investeringene, markedsbyggingen og arbeidet med kvalitet og råstoff skal være en lønnsom virksomhet med helårige og trygge arbeidsplasser.

Det vises ellers til vår pressemelding angående våre satsingsplaner (vedlagt).

Salg av virksomheten i Mehamn og flytting av aktiviteten i Hammerfest kommune

Virksomheten i Mehamn planlegges solgt. Norway Seafoods har ikke greid å skape lønnsomhet ved anlegget, og vi ser heller ikke muligheten for dette. I konkurranse med andre aktører i Mehamn er vi ikke konkurransedyktig på råstoff fra kystflåten, noe som er en forutsetning for å skape lønnsomhet. Vi vil derfor se på muligheten for salg, og vi er i kontakt med interessenter til anlegget. I Mehamn er det 22 fast ansatte.

Vi vil flytte aktiviteten i Hammerfest kommune fra Rypefjord til Forsøl. Anlegget i Rypefjord har om lag 100 ansatte. Aktiviteten har i økende grad vært preget av permitteringer og dårlig lønnsomhet. Produksjonen har vært basert på torsk, hyse og sei i beinfrie og skinnfrie filetprodukter, både ferske og frosne. Vi vil utvikle et nytt produksjonskonsept i Forsøl, bygget på de positive resultatene som selskapet har hatt i Sørvær og Berlevåg. Disse anleggene har en enklere produksjon, men er rettet

mer mot ferske filetprodukter av spesielt høy kvalitet og er fleksible med hensyn til både endringer i markedsforholdene og tilgangen på råvarer. Forsøl er også nærmere fiskefeltene for kystflåten, og vil ha en konkurransemessig fordel sammenlignet med dagens beliggenhet.

Anlegget i Forsøk vil få om lag 45 ansatte. Aktiviteten vil være ferske filetprodukter både med og uten skinn og bein. Vi vil også utvikle fersk hel fisk til høyt betalende markeder. Videre vil vi legge vekt på ytterligere verdiøkning basert på biprodukter som lever, rogn, mm. Det er investert mye penger i anlegget de senere årene, og det fremstår i god bygningsmessig stand. Kai-forholdene er gode.

Råstoff vil komme fra kystflåten og fra leveringspliktige trålere. Antatt produksjonsvolum vil være basert på ca 4 100 tonn råvarer, og med drift hele året, med unntak av ferie-avvikling. Markedsforhold, tilgang til riktig råstoff og interne disponeringer vil som normalt være gjenstand for løpende vurderinger og avgjøre den konkrete produksjonen. Det totale volumet som blir kjøpt / landet i Forsøl kan bli større om muligheten er til stede. Det vil også bli undersøkt om det er mulig å samarbeide med lokale fiskere om å etablere levendelagring i tilknytning til anlegget i Forsøl. I 2012 og i 2013 ble det produsert henholdsvis 3 700 tonn med filetprodukter og 2 300 tonn med filetprodukter ved dagens anlegg i Rypefjord. De samlede kjøpene av fisk var på henholdsvis 6 700 tonn og 6 200 tonn i de samme årene. Volumet som ble kjøpt fra Havfisk var i begge år om lag 2 500 tonn. Aktiviteten ved anlegget i Forsøl må derfor i første omgang forventes å bli mindre enn dagens aktivitet, men dette er nødvendig ut fra en lønnsomhetsbetraktning både med hensyn til den lokale driften og selskapet som helhet. Vi forventer derimot at vi kan opprettholde helårlige arbeidsplasser der omfanget av permitteringer blir betydelig redusert sammenlignet med erfaringen fra de senere årene. Vi vil legge til rette for videre utvikling i Forsøl, noe som kan medføre en større aktivitet på sikt. Skal dette bli en realitet vil i det være kritisk å lykkes med tilgang på råstoff i riktig kvalitet.

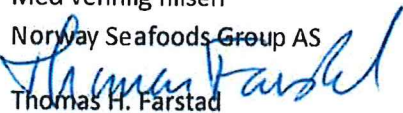
Det er inngått en omstillingsavtale mellom selskapet og de ansatte sine representanter med hensyn til gjennomføringen av omstillingen. Denne ble inngått som en del av den totale planen for selskapets endringsplaner, og omstillingsprosessen er startet.

* * *

Dette er den største satsningen innenfor filetproduksjon av torsk i Norge på lang tid. Satsningen skal snu den negative utviklingen i selskapet og næringen. Vårt mål er å få nordmenn til å spise mer torsk. Da må vi drive markedsutvikling, og skape lønnsomme arbeidsplasser og attraktive arbeidsplasser som folk vil søke seg til. Planen er vedtatt av et samlet styre, inkludert de ansatte sine representanter. Vi er av den oppfatning at de endringer som er planlagt er innenfor de vilkårene som HAVFISK har, og ber HAVFISK om informere Nærings- og fiskeridepartementet om våre planer.

Med vennlig hilsen

Norway Seafoods Group AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Thomas Farstad", written over the printed name.

Thomas H. Farstad

Konsernsjef

Vedlegg: Pressmelding fra Norway Seafoods av 14.februar 2014

Pressemelding

14.2.14

Norway Seafoods investerer i vekst i Nord-Norge

Norway Seafoods vil skape lønnsomhet i foredlingsvirksomheten. Det er planlagt å investere mellom 150 og 200 millioner kroner i filetanleggene i Nordland og Finnmark frem til 2017. Foredlingen videreføres og utvikles i 7 av de 8 kommuner hvor Norway Seafoods har foredlingsanlegg. Gjennom systematisk arbeid med kvalitet og innovasjon, skal selskapets vekststrategi trygge arbeidsplasser og øke omsetningen.

Sammen med de tillitsvalgte presenterer ledelsen i Norway Seafoods i dag en omforent plan for en ny struktur i filetproduksjonen. Selskapet skal utvikle sine anlegg i Stamsund, Melbu, Sørvær, Kjøllefjord, Berlevåg og Båtsfjord. I Hammerfest flyttes produksjonen fra Rypefjord til et nytt anlegg i Forsøl. Anlegget i Mehamn legges ut for salg. Planen er å investere mellom 150 og 200 millioner frem til 2017.

- Det er en offensiv strategi vi legger frem. Norway Seafoods skal bygge fremtidens torskenæring. Vi skal selge mer norsk torsk av høyere kvalitet. Og med bedre lønnsomhet for hele verdikjeden. Da må vi investere i foredlingen og spesialisere anleggene. En del av dette gjør at vi gradvis får mer teknologi og kunnskap bak hver arbeidsplass, sier konsernsjef Thomas Farstad.

Filetindustrien langs kysten har ikke tjent penger på 15 år, og flere tusen arbeidsplasser er forsvunnet. Permitteringene har blitt stadig flere og lenger også for Norway Seafoods' rundt 600 ansatte. I 2014 planlegger Norway Seafoods for første gang permitteringer i perioden fra august til november. På grunn av utdatert teknologi svekkes lønnsomheten enkelte steder av stadige driftsavbrudd.

- For å kunne investere er vi nødt til å redusere kostnadene og skape lønnsomhet. Dagens virksomhet i Norway Seafoods gir et underskudd på 25 millioner kroner i et normalår. Kapasiteten i anleggene er tre ganger større enn produksjonsvolumet. Det er åpenbart for alle at nye grep må til for å sikre foredlingen og arbeidsplassene her. Fra ledelsens side har vi satt stor pris på at de tillitsvalgte har vært en så nær og konstruktiv medspiller i prosessen. Løsningen vi har landet på gir grunnlag for bedriftsøkonomisk lønnsomhet, samtidig som vi viderefører og styrker aktiviteten på småsteder hvor torskenæringen er viktigste næringsvei, sier Farstad.

Løsningen er et resultat av en lang og grundig intern prosess hvor tillitsvalgte har deltatt fortløpende. Fagforeningen er tilfreds med prosessen.

- Vi har samarbeidet tett med ledelsen gjennom denne prosessen, og stiller oss bak løsningen. Det er klart det er trist at kollegaer mister jobben, og jeg forstår den frustrasjonen som hver enkelt

Norway Seafoods Group AS, Inkognitogaten 8, N-0256 Oslo, PO Box 1301 Vika, N-0112 Oslo, Norway |
Business ID: NO 995 203 626 MVA | Telephone: +47 76 06 20 00 | Email: post@norwayseafoods.com | www.norwayseafoods.com

Billing address: Norway Seafoods AS, Buøyveien 7, N-8340 Stamsund, Norway

føler. Men alternativet til det vi nå gjør ville vært tøffere sesongdrift, lengre permitteringer og små muligheter for utvikling. Selskapet må investere før egenkapitalen er borte. Den nye strukturen gir oss sikrere arbeidsplasser, ikke minst på de små stedene, og aktiviteten planlegges økt på de store anleggene, sier konserntillitsvalgt Bjarne Kristiansen.

Virksomheten i Mehamn legges nå ut for salg. Norway Seafoods har ikke lyktes med å skape lønnsomhet i anlegget.

- Vi er innstilt på å bidra til at eventuelle interessenter kan videreføre foredlingen i Mehamn. Vi har 22 ansatte i Mehamn, og arbeidsplassene er viktige i kommunen. Ingenting er bedre enn om andre kan drive anlegget videre. Men Norway Seafoods kommer ikke til å gjøre det, sier Farstad.

I Hammerfest flyttes produksjonen fra Rypefjord til Forsøl, hvor en ny produksjonslinje vil bli bygget opp i løpet av 2014. Bemanningen vil bli redusert fra 100 til omlag 45 arbeidsplasser. Salget av anlegget i Rypefjord vil frigjøre nødvendig kapital til å investere i Forsøl, og styrke Norway Seafoods gjennom investeringer andre steder, samt gi selskapet en gjeldsreduksjon.

Norway Seafoods legger opp til vekst i Stamsund, Melbu og Båtsfjord. I Stamsund er det allerede etablert et nytt skift, og det planlegges også å øke aktiviteten på Melbu med et skift om vinteren. Melbu er sentral i satsingen på ferdigvarer til forbruker, og den planlagte veksten i denne produktkategorien vil gi økt aktivitet i ferdigvareavdelingen på Melbu. Også i Båtsfjord vil selskapet vurdere mulighetene for å øke produksjonen på sikt.

- Nettopp det å selge mer torsk er helt sentralt i strategien. Vi må få nordmenn til å spise mer torsk. Og vi må sørge for at norsk torsk blir foretrukket i verdensmarkedet. Dette handler om kvalitet og produktutvikling. I 2013 introduserte Norway Seafoods sitt eget varemerke. Bare de siste månedene har Norway Seafoods lansert tre nye ferskprodukter av torsk. Skreifilet fra Melbu og torskeloins fra Stamsund selges nå på Rema 1000, og restaurantproduktet Arctic Supreme fra Båtsfjord og Sørvær er på vei til spisesteder i inn- og utland. Nye kvalitetsprodukter til forbrukerne er nøkkelen til lønnsomhet i alle ledd av torskenæringen, sier Farstad.

Om lag 70 prosent av råstoffet som foredles av Norway Seafoods leveres av kystflåten. Kystfisket er særlig viktig for å sikre tilgang på råvarer av god kvalitet. Derfor vil Norway Seafoods opprettholde og utvikle nettverket av kjøpestasjoner - og nye kan komme til. Levendelagring av torsk, som selskapet har testet ut i Båtsfjord, planlegges styrket, og det vil bli lagt til rette for dette i Melbu. Forsøl og andre steder kan også være aktuelle for levendelagring av torsk. Levendelagring er et bidrag til å utvikle kvalitetsmarkeder for fersk villfanget torsk. I Kjøllefjord vil selskapet bygge nye egenbuer, og vurdere å bygge en ny kjøpestasjon tilknyttet det eksisterende anlegget. En ny generasjon teknologi for filetproduksjon antas å bli tilgjengelig i løpet av et par år. Og en betydelig del av investeringene vil bli benyttet til oppgradering av de største anleggene når denne teknologien er klar.

Parallelt med at tilretteleggingen for kystflåten styrkes vil Norway Seafoods fortsette samarbeidet med HAVFISK om leveringer av fersk torsk i perioder der kystflåten fisker lite. I perioder høsten 2013 stod HAVFISK alene for mer enn 50 prosent av all fersk torsk landet i Norge.

- Vi vil utvikle samarbeidet med Norway Seafoods videre, og vi vil bidra med å se på hvilken ny teknologi som kan være aktuell på fartøyene for at Norway Seafoods skal nå sin målsetning om å øke torskekonsumet. I løpet av 2014 kommer vi til å bygge om to eksisterende frysetrålere slik at de vil ha kapasitet til å levere fersk torsk. Etter denne ombyggingen vil seks av våre ti trålere kunne levere fersk torsk, uttaler konsernsjef i HAVFISK Olav Holst-Dyrnes.

Selskapene avviser bestemt påstander om at Norway Seafoods og HAVFISK ikke overholder sine forpliktelser knyttet til leveringsplikten. Nærings- og fiskeridepartementet avklarte denne uken at det ikke er knyttet aktivitetsplikt til Mehamn.

- HAVFISK har ikke utfordret leveringsforpliktelsene. Vi legger til grunn at de planlagte endringene i Norway Seafoods vil ivareta de krav som er knyttet til HAVFISKS konsesjoner, og vi vil gjøre de nødvendige avklaringer mot fiskerimyndighetene for å sikre dette, sier konsernsjef Olav Holst-Dyrnes.

For ytterligere kommentarer, kontakt

<i>Thomas Farstad, konsernsjef</i>	<i>tel 76 00 20 00</i>
<i>Per Gunnar Hansen, produksjonsdirektør</i>	<i>mob 976 83 319</i>
<i>Bjarne Kristiansen, konserntillitsvalgt</i>	<i>mob 916 30 161</i>
<i>Olav Holst-Dyrnes, konsernsjef i HAVFISK</i>	<i>tel 70 11 86 00</i>

Hammerfest Industrifiske AS
Postboks 305
9615 Hammerfest

Tromsø, 4. april 2014
Vår ref.: 2255297.1-106038 BENBJO/BENBJO
Ansvarlig advokat: Ole-Martin Lund Andreassen

att.: styrets leder Olav Holst-Dyrnes

KRAV OM REDEGJØRELSE OG INNKALLING TIL EKSTRAORDINÆR GENERALFORSAMLING MED BEHANDLING AV SPØRSMÅL OM GRANSKING

1 INNLEDNING

Vi representerer Hammerfest kommune, aksjeeier i Hammerfest Industrifiske AS (heretter også "Selskapet").

Det vises til pressemelding medio februar sendt ut av Norway Seafoods AS vedrørende endringer i foredlingsvirksomheten, hvor følgende er uttalt vedrørende Hammerfest:

"I Hammerfest flyttes produksjonen fra Rypefjord til Forsøl, hvor en ny produksjonslinje vil bli bygget opp i løpet av 2014. Bemanningen vil bli redusert fra 100 til omlag 45 arbeidsplasser. Salget av anlegget i Rypefjord vil frigjøre nødvendig kapital til å investere i Forsøl, og styrke Norway Seafoods gjennom investeringer andre steder, samt gi selskapet en gjeldsreduksjon."

Hammerfest kommune er av den oppfatning at den planlagte nedbyggingen vil kunne være i brudd med avtaler, forutsetninger, vedtekter, leveringsforpliktelser, industrivilkår mv. som Hammerfest Industrifiske AS og dets eiere er bundet av. Virkningen av slike brudd vil kunne være svært inngripende for Selskapet og eierne. Blant annet kan det tenkes bortfall eller tilbakekall av tillatelser. Hammerfest kommune har videre mistanke om at det foreligger øvrige forhold knyttet til Selskapets forvaltning som kan innebære brudd på de nevnte forpliktelser.

På vegne av Hammerfest kommune fremsettes på denne bakgrunn krav om innkalling til ekstraordinær generalforsamling, med krav om at spørsmålet om granskning av nærmere angitte forhold ved forvaltningen av Hammerfest Industrifiske AS, blir behandlet i generalforsamlingen. De nærmere angitte forhold vil bli utdypet i punkt 2 nedenfor.

Det bes om at styret i generalforsamlingen gir en redegjørelse for de forhold som følger av punkt 2 nedenfor. Avhengig av innholdet i den redegjørelse som blir gitt i generalforsamlingen, vil Hammerfest kommune som aksjeeier ta stilling til spørsmålet om man vil stemme for forslaget om granskning. En ber om at det skriftlige materiale, herunder presentasjoner, som måtte bli gitt under redegjørelsen blir stilt til disposisjon i forkant av generalforsamlingen.

2 GJENSTAND FOR MULIG GRANSKING – REDEGJØRELSEN TIL GENERALFORSAMLINGEN

2.1 Driftsopplegg, organisering mv.

Selskapet bes om å redegjøre for hvordan driften av Selskapet rent faktisk er organisert. Herunder bes det opplyst:

- i. Hvem som rent faktisk utfører oppgaver knyttet til daglig ledelse og hvilke selskaper disse er tilknyttet. Det bes særskilt beskrevet hvem som ivaretar funksjonen knyttet til driftsopplegg for fartøy, kontakt mot landanlegg og beslutninger om tilbud og levering
- ii. hvor de ansatte på fartøy tilhørende Hammerfest Industrifiske AS er tilsatt (arbeidsgiver)
- iii. hvor mange av de ansatte på fartøy som har arbeidssted og bosted i Hammerfest
- iv. hvor mange av de ansatte på fartøy som er hjemmehørende i Finnmark
- v. i den grad andre selskaper utfører tjenester knyttet til driften av Hammerfest Industrifiske AS, bes det redegjort for hva som er det avtalemessige grunnlaget for dette. Kopi av eventuelle avtaler bes fremlagt.

2.2 Leieavtale knyttet til landanlegget i Rypefjord mellom Aker Seafoods Finnmark AS (utleier/eier) og Norway Seafoods AS (leietaker)

Selskapet bes om å redegjøre for leieavtalen til landanlegget mellom Aker Seafoods Finnmark AS (som utleier/eier) og Norway Seafoods AS (som leietaker).

Redegjørelsen bes også om å omfatte opplysninger om i hvilken grad leieavtalen avtalemessig åpner for at Norway Seafoods AS som leietaker ensidig kan redusere eller endre lokalitet for driften. Det bes samtidig redegjort for hvorvidt Aker Seafoods Finnmark AS har avtalemessig rett til å pålegge leietaker å opprettholde driften på det nivå og på dagens lokalitet, når Norway Seafoods AS som her planlegger nedbygging og flytting av driften. Kopi av avtalen bes samtidig fremlagt.

2.3 Leveringsforpliktelser mellom Hammerfest Industrifiske AS og Norway Seafoods AS som leietaker av landanlegg

Selskapet bes om å redegjøre for hvorvidt det foreligger et avtalemessig grunnlag som gir nærmere rammer for leveringsplikt mv. mellom Hammerfest Industrifiske AS som eier av fartøy, og Norway Seafoods AS som leietaker av det landanlegg som leveringsplikten oppstilt i konsesjon knytter seg til. I den grad det foreligger en slik avtale, bes det redegjort for i hvilken grad denne åpner for slik nedbygging/relokalisering som planlegges. Kopi av eventuell avtale bes samtidig fremlagt.

2.4 Etterlevelse av leveringsforpliktelse

Selskapet bes om å redegjøre for hvordan leveringsforpliktelsene/industrivilkårene rent faktisk er etterlevd siden 2000. Herunder bes det opplyst:

- i. Hvordan fangsten tidsmessig og omfangsmessig er blitt tilbudt til landanlegget i Rypefjord for hvert år?

- ii. Hvor stor andel av den tilbudte (leveringspliktige) fangst som rent faktisk er (akseptert) mottatt av landanlegget i Rypefjord, og hvordan dette tidsmessig og omfangsmessig har fordelt seg hvert år?
- iii. Hvor stor del av den tilbudte fangsten som har vært henholdsvis fersk og frossen
- iv. Hvor stor del av den faktisk mottatte fangsten som har vært henholdsvis fersk og frossen
- v. I hvilken grad det er samhandling mellom fangstsiden (rederiet) og landsiden slik at leveringen skjer på en for landanlegget forutberegnelig måte, som muliggjør at landsiden kan ta i mot mest mulig av den leveringspliktige fangst.
- vi. Hvorvidt et endret driftsmønster ville medført at landsiden kunne tatt i mot mer fangst, eksempelvis ved at fangsten hadde blitt tilbudt til andre tidspunkter og i andre mengder per gang?
- vii. Hva som konkret har vært årsaken til at landanlegget ikke har mottatt all den fangsten som er tilbudt?
- viii. Hva som har skjedd med den fangsten som er tilbudt landanlegget, men som ikke er akseptert mottatt.

2.5 Beslutninger truffet med hensyn til nedbygging og flytting av drift fra Rypefjord-anlegget

En nedbyggig/relokalisering av Rypefjord-anlegget vil ha vidtrekkende konsekvenser for Hammerfest Industrifiske AS. Særlig gjelder dette dersom det blir tale om bortfall eller tilbakekall av konsesjoner som ligger til Hammerfest Industrifiske AS sine fartøy.

Daglig leder og de enkelte styremedlemmer i Selskapet bes om å opplyse om de er blitt orientert eller konsultert i forbindelse med beslutningene rundt nedbygging/relokalisering. Det bes i så fall om en redegjørelse for den kunnskap daglig leder og de enkelte styremedlemmer sitter med rundt dette.

3 AVSLUTNING

Vi ber om at man konsulterer undertegnede før tidspunktet for generalforsamlingen fastsettes.

Med vennlig hilsen
Advokatfirmaet Steenstrup Stordrange DA

for Ole-Martin Lund Andreassen
advokat, partner, dr. juris

Næring

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Att. Fiskeriminister Elisabeth Aspaker

Vår ref
2010/1946-21/U40

Deres ref:

Saksbehandler
Odd-Børge Pedersen
78 40 25 61

Dato
06.05.2014

Varsel om mulige brudd på konsesjonsvilkår i Hammerfest Industrifiske AS

Det vises til pressemelding medio februar 2014 sendt ut av Norway Seafoods AS vedrørende endringer i foredlingsvirksomheten, hvor følgende er uttalt vedrørende Hammerfest:

«I Hammerfest flyttes produksjonen fra Rypefjord til Forsøl, hvor en ny produksjonslinje vil bli bygget opp i løpet av 2014. Bemanningen vil bli redusert fra 100 til om lag 45 arbeidsplasser. Salget av anlegget i Rypefjord vil frigjøre nødvendig kapital til å investere i Forsøl, og styrke Norway Seafoods gjennom investeringer andre steder, samt gi selskapet gjeldsreduksjon.»

Hammerfest kommune er av den oppfatning at den planlagte nedbyggingen vil kunne være i brudd med vilkår og forutsetninger som er lagt til grunn for Hammerfest Industrifiske AS (heretter også Selskapet) sine fiskeritillatelser, i tillegg til at beslutningen er i strid med eierforutsetninger i Selskapet. Landanlegget eies av Aker Seafoods Finnmark AS (aksjeeier i Hammerfest Industrifiske AS med 60 % av aksjene). Anlegget leies ut til Norway Seafoods AS.

Virkningen av brudd på vilkår og forutsetninger oppstilt i fiskeritillatelsene vil kunne være svært inngripende for Selskapet og dets eiere. Blant annet kan det tenkes bortfall eller tilbakekall av tillatelser. Videre fremgår det i selskapets vedtekter § 12 at Aker Seafoods Finnmark AS kan kreve Selskapet oppløst hvis den forretningsmessige forbindelsen med landanlegget opphører. Ettersom Aker Seafoods Finnmark AS alene har beslutningsevne til å foreta nedbygging av landanlegget, kan det også ensidig tvinge frem en oppløsning av Hammerfest Industrifiske AS. I et slikt tilfelle vil Hammerfest kommune stå tilbake med den innskutte aksjekapitalen på kr 200 000,-. En slik prosess vil være et klart brudd med de felles forutsetninger som ble gjort gjeldende fra Hammerfest kommune og Norway Seafoods AS (Aker Seafoods Hammerfest AS sin rettsforgjenger) i tilknytning til departementet sin vurdering av hvorvidt det skulle innvilges dispensasjon til majoritetseierskap i Selskapet.

Postadresse
Hammerfest kommune
Postboks 1224, 9616 Hammerfest
E-post: postmottak@hammerfest.kommune.no

Besøksadresse
Sjøgata 5-7
www.hammerfest.no

Telefon
78 40 20 00
Telefaks
78 40 25 17

Bank
7592.05.00080
Org.nr
964 830 533

Hammerfest kommune har nå som aksjeeier tatt initiativ overfor Selskapet for å fremskaffe ytterligere informasjon om den planlagte nedbyggingen og dets forhold til mulig brudd på foreliggende avtaler, forutsetninger, vedtekter, leveringsforpliktelser, industrivilkår mv, som Hammerfest Industrifiske AS og dets eiere er bundet av. Det er herunder krevd innkalling til ekstraordinær generalforsamling i Selskapet for behandling av forslag om at det kan iverksettes juridiske undersøkelser av Selskapet.

Etter utfallet av denne prosessen vil Hammerfest kommune komme tilbake til departementet med ytterligere informasjon og konklusjoner i saken.

Inntil videre bes det om at departementet holder Hammerfest kommune orientert om eventuelle prosesser som måtte bli iverksatt av Selskapet selv ovenfor departementet, dets majoritetseier eller selskap med tilknytning til mottakssiden i Hammerfest, som kan få betydning for de tildelte fiskeritillatelser eller vilkårene i tillatelsene. I alle tilfeller bes det om at Hammerfest kommune gis anledning til å uttale seg før det måtte treffes beslutninger.

Med hilsen

Odd-Børge Pedersen
Næringssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor nødvendigvis ikke underskrift

Kopi:

Vedlegg

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Hammerfest kommune
Postboks 1224
Rådhusplassen 1
9616 HAMMERFEST

Deres ref
2010/1946-21/U40

Vår ref
14/5115-2

Dato
13.06.14

Svar på henvendelse fra Hammerfest kommune

Vi viser til Deres brev av 6. mai 2014 vedrørende konsekvenser av et eventuelt brudd på vilkår knyttet til Havfisk ASA sin ervervstillatelser for trålere som selskapet kontrollerer gjennom Hammerfest Industrifiske AS.

De ber om at departementet holder Hammerfest kommune orientert om eventuelle prosesser som måtte bli iverksatt av Hammerfest Industrifiske AS ovenfor departementet, dets majoritetseier eller selskap med tilknytning til mottakssiden i Hammerfest, som kan få betydning for de tildelte fiskeritillatelser eller vilkårene i tillatelsene.

Vi kan orientere Dem om at Havfisk ASA har sendt departementet en redegjørelse om de planlagte endringer i driften av Norway Seafoods AS og hvilke konsekvenser det har for Havfisk ASA.

Departementet har ikke mottatt andre henvendelser fra Havfisk ASA i sakens anledning.

Vedlagt oversendes til Deres orientering redegjørelsen fra Havfisk ASA og Norway Seafoods AS, samt pressemelding om de planlagte endringene.

Med hilsen

Martin H. Bryde
avdelingsdirektør

Bergljot Strømme Svendsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Pressemelding

14.2.14

Norway Seafoods investerer i vekst i Nord-Norge

Norway Seafoods vil skape lønnsomhet i foredlingsvirksomheten. Det er planlagt å investere mellom 150 og 200 millioner kroner i filetanleggene i Nordland og Finnmark frem til 2017. Foredlingen videreføres og utvikles i 7 av de 8 kommuner hvor Norway Seafoods har foredlingsanlegg. Gjennom systematisk arbeid med kvalitet og innovasjon, skal selskapets vekststrategi trygge arbeidsplasser og øke omsetningen.

Sammen med de tillitsvalgte presenterer ledelsen i Norway Seafoods i dag en omforent plan for en ny struktur i filetproduksjonen. Selskapet skal utvikle sine anlegg i Stamsund, Melbu, Sørvær, Kjøllefjord, Berlevåg og Båtsfjord. I Hammerfest flyttes produksjonen fra Rypefjord til et nytt anlegg i Forsøl. Anlegget i Mehamn legges ut for salg. Planen er å investere mellom 150 og 200 millioner frem til 2017.

- Det er en offensiv strategi vi legger frem. Norway Seafoods skal bygge fremtidens torskenæring. Vi skal selge mer norsk torsk av høyere kvalitet. Og med bedre lønnsomhet for hele verdikjeden. Da må vi investere i foredlingen og spesialisere anleggene. En del av dette gjør at vi gradvis får mer teknologi og kunnskap bak hver arbeidsplass, sier konsernsjef Thomas Farstad.

Filetindustrien langs kysten har ikke tjent penger på 15 år, og flere tusen arbeidsplasser er forsvunnet. Permitteringene har blitt stadig flere og lenger også for Norway Seafoods' rundt 600 ansatte. I 2014 planlegger Norway Seafoods for første gang permitteringer i perioden fra august til november. På grunn av utdatert teknologi svekkes lønnsomheten enkelte steder av stadige driftsavbrudd,.

- For å kunne investere er vi nødt til å redusere kostnadene og skape lønnsomhet. Dagens virksomhet i Norway Seafoods gir et underskudd på 25 millioner kroner i et normalår. Kapasiteten i anleggene er tre ganger større enn produksjonsvolumet. Det er åpenbart for alle at nye grep må til for å sikre foredlingen og arbeidsplassene her. Fra ledelsens side har vi satt stor pris på at de tillitsvalgte har vært en så nær og konstruktiv medspiller i prosessen. Løsningen vi har landet på gir grunnlag for bedriftsøkonomisk lønnsomhet, samtidig som vi viderefører og styrker aktiviteten på småsteder hvor torskenæringen er viktigste næringsvei, sier Farstad.

Løsningen er et resultat av en lang og grundig intern prosess hvor tillitsvalgte har deltatt fortløpende. Fagforeningen er tilfreds med prosessen.

- Vi har samarbeidet tett med ledelsen gjennom denne prosessen, og stiller oss bak løsningen. Det er klart det er trist at kollegaer mister jobben, og jeg forstår den frustrasjonen som hver enkelt

Norway Seafoods Group AS, Inkognitogaten 8, N-0256 Oslo, PO Box 1301 Vikka, N-0112 Oslo, Norway |
Business ID: NO 995 203 626 MVA | Telephone: +47 76 06 20 00 | Email: post@norwayseafoods.com | www.norwayseafoods.com

Billing address: Norway Seafoods AS, Buøyveien 7, N-8340 Stamsund, Norway

føler. Men alternativet til det vi nå gjør ville vært tøffere sesongdrift, lengre permitteringer og små muligheter for utvikling. Selskapet må investere før egenkapitalen er borte. Den nye strukturen gir oss sikrere arbeidsplasser, ikke minst på de små stedene, og aktiviteten planlegges økt på de store anleggene, sier konserntillitsvalgt Bjarne Kristiansen.

Virksomheten i Mehamn legges nå ut for salg. Norway Seafoods har ikke lyktes med å skape lønnsomhet i anlegget.

- Vi er innstilt på å bidra til at eventuelle interessenter kan videreføre foredlingen i Mehamn. Vi har 22 ansatte i Mehamn, og arbeidsplassene er viktige i kommunen. Ingenting er bedre enn om andre kan drive anlegget videre. Men Norway Seafoods kommer ikke til å gjøre det, sier Farstad.

I Hammerfest flyttes produksjonen fra Rypefjord til Forsøl, hvor en ny produksjonslinje vil bli bygget opp i løpet av 2014. Bemanningen vil bli redusert fra 100 til omlag 45 arbeidsplasser. Salget av anlegget i Rypefjord vil frigjøre nødvendig kapital til å investere i Forsøl, og styrke Norway Seafoods gjennom investeringer andre steder, samt gi selskapet en gjeldsreduksjon.

Norway Seafoods legger opp til vekst i Stamsund, Melbu og Båtsfjord. I Stamsund er det allerede etablert et nytt skift, og det planlegges også å øke aktiviteten på Melbu med et skift om vinteren. Melbu er sentral i satsingen på ferdigvarer til forbruker, og den planlagte veksten i denne produktkategorien vil gi økt aktivitet i ferdigvareavdelingen på Melbu. Også i Båtsfjord vil selskapet vurdere mulighetene for å øke produksjonen på sikt.

- Nettopp det å selge mer torsk er helt sentralt i strategien. Vi må få nordmenn til å spise mer torsk. Og vi må sørge for at norsk torsk blir foretrukket i verdensmarkedet. Dette handler om kvalitet og produktutvikling. I 2013 introduserte Norway Seafoods sitt eget varemerke. Bare de siste månedene har Norway Seafoods lansert tre nye ferskprodukter av torsk. Skreifilet fra Melbu og torskeloins fra Stamsund selges nå på Rema 1000, og restaurantproduktet Arctic Supreme fra Båtsfjord og Sørvær er på vei til spisesteder i inn- og utland. Nye kvalitetsprodukter til forbrukerne er nøkkelen til lønnsomhet i alle ledd av torskenæringen, sier Farstad.

Om lag 70 prosent av råstoffet som foredles av Norway Seafoods leveres av kystflåten. Kystfisket er særlig viktig for å sikre tilgang på råvarer av god kvalitet. Derfor vil Norway Seafoods opprettholde og utvikle nettverket av kjøpestasjoner - og nye kan komme til. Levendelagring av torsk, som selskapet har testet ut i Båtsfjord, planlegges styrket, og det vil bli lagt til rette for dette i Melbu. Forsøl og andre steder kan også være aktuelle for levendelagring av torsk. Levendelagring er et bidrag til å utvikle kvalitetsmarkeder for fersk villfanget torsk. I Kjøllefjord vil selskapet bygge nye egenbuer, og vurdere å bygge en ny kjøpestasjon tilknyttet det eksisterende anlegget. En ny generasjon teknologi for filetproduksjon antas å bli tilgjengelig i løpet av et par år. Og en betydelig del av investeringene vil bli benyttet til oppgradering av de største anleggene når denne teknologien er klar.

Parallelt med at tilretteleggingen for kystflåten styrkes vil Norway Seafoods fortsette samarbeidet med HAVFISK om leveringer av fersk torsk i perioder der kystflåten fisker lite. I perioder høsten 2013 stod HAVFISK alene for mer enn 50 prosent av all fersk torsk landet i Norge.

- Vi vil utvikle samarbeidet med Norway Seafoods videre, og vi vil bidra med å se på hvilken ny teknologi som kan være aktuell på fartøyene for at Norway Seafoods skal nå sin målsetning om å øke torskekonsumet. I løpet av 2014 kommer vi til å bygge om to eksisterende frysetrålere slik at de vil ha kapasitet til å levere fersk torsk. Etter denne ombyggingen vil seks av våre ti trålere kunne levere fersk torsk, uttaler konsernsjef i HAVFISK Olav Holst-Dyrnes.

Selskapene avviser bestemt påstander om at Norway Seafoods og HAVFISK ikke overholder sine forpliktelser knyttet til leveringsplikten. Nærings- og fiskeridepartementet avklarte denne uken at det ikke er knyttet aktivitetsplikt til Mehamn.

- HAVFISK har ikke utfordret leveringsforpliktelsene. Vi legger til grunn at de planlagte endringene i Norway Seafoods vil ivareta de krav som er knyttet til HAVFISKS konsesjoner, og vi vil gjøre de nødvendige avklaringer mot fiskerimyndighetene for å sikre dette, sier konsernsjef Olav Holst-Dyrnes.

For ytterligere kommentarer, kontakt

<i>Thomas Farstad, konsernsjef</i>	<i>tel 76 00 20 00</i>
<i>Per Gunnar Hansen, produksjonsdirektør</i>	<i>mob 976 83 319</i>
<i>Bjarne Kristiansen, konserntillitsvalgt</i>	<i>mob 916 30 161</i>
<i>Olav Holst-Dyrnes, konsernsjef i HAVFISK</i>	<i>tel 70 11 86 00</i>

HAVFISK ASA
Postboks 896
6001 Ålesund

Deres ref

Vår ref

14/118-11

Dato

01.08.14

Endringer i driften av Norway Seafoods AS - konsekvenser for Havfisk ASA

Vi viser til Deres redegjørelse av 25. mars 2014 vedrørende Norway Seafoods AS' nye driftsplaner, og konsekvensene det vil ha for Havfisk ASA.

Havfisk ASA (tidligere Aker Seafoods ASA) har fått ervervstillatelse for trålere og er tildelt torsketrålkonsesjoner. Til konsesjonene er det knyttet vilkår, både leveringsvilkår og vilkår om aktivitet (industrivilkår).

Norway Seafoods AS drifter landanleggene, og leier anlegg, bygninger og produksjonsutstyr fra Havfisk ASA. Den samlede lønnsomheten for driften har over mange år vært svak. Kapasitetsutnyttelsen på anleggene har ikke vært tilfredsstillende, og lav kapasitetsutnyttelse fører til mange og lange permitteringer. Norway Seafoods AS har derfor utarbeidet en plan for ny virksomhet. I planen legges det opp til økning i produksjon enkelte steder, reduksjon og omlegging av drift andre steder og likeså for antall ansatte.

1. Nærmere om Norway Seafoods AS planer

1.1 Generelt

Det vises til at Norway Seafoods AS skal investere 150-200 millioner kroner i perioden frem til og med 2017. Planen går ut på å skape helårlige, lønnsomme og mer kompetansebaserte arbeidsplasser. Det opplyses at styret, ledelsen og de ansatte sine representanter er sammen om beslutningen om å investere og utvikle foredlingsaktiviteten for fisk.

Det opplyses at tilførsel av egnet råstoff, produktutvikling, kvalitet, utvikling av ny teknologi og bygging av marked er utfordringer som selskapet arbeider med og har særlig fokus på. Introduksjon av ny teknologi og en mer markedsrettet bedrift vil medføre ytterligere

spesialisering av fabrikkene. Departementet merker seg at en vesentlig del av Norway Seafoods AS' investeringsprogram vil gå til oppgradering av ny teknologi ved fabrikkene i Stamsund, Melbu og Båtsfjord med en forventet kostnad på mellom 120 og 150 millioner kroner. Anleggene i Sørvær, Berlevåg og Forsøl vil være rettet mot produkter av spesialkvalitet. På disse anleggene anføres at det er behov for fleksibilitet, og man baserer seg på større grad av manuelt arbeid. Forsøl-bruket skal oppgraderes for om lag 10 millioner kroner. I Kjøllefjord vil det investeres mellom 5 og 10 millioner kroner.

Norway Seafoods AS' mål er å øke avsetning og produksjon fra dagens 20 000 tonn årlig til 30 000 tonn. Det er etablert rundt 20 kjøpestasjoner for mottak av fersk fisk, og disse skal utvikles videre med en investering på om lag 15 millioner kroner. Levendelagring er aktuelt flere steder i mindre skala.

1.2 Særlig om Hammerfest

Planen er å flytte virksomheten fra Rypefjord til Forsøl, begge i Hammerfest kommune. I Rypefjord er det ca 100 ansatte, og produksjonen er basert på ferske og fryste, bein- og skinnfrie filetprodukter av torsk, sei og hyse. I Forsøl vil det bli ca 45 ansatte. Aktiviteten vil være ferske filetprodukter av spesielt høy kvalitet, fersk hel fisk til høyt betalende markeder, samt biprodukter som lever, rogn mv. Råstoff skal hentes fra kystflåten og leveringspliktige trålere. Produksjonsvolum anslås til ca 4100 tonn råvarer, med drift hele året. Det opplyses at anlegget i Rypefjord i 2012 og 2013 kjøpte hhv. 6700 tonn og 6200 tonn, og produserte hhv. 3700 tonn og 2300 tonn filetprodukter. Av dette kom ca. 2500 tonn fra Havfisk ASA sine trålere begge årene. Aktiviteten i Forsøl ventes å bli mindre enn i Rypefjord, men til gjengjeld forventes helårlige arbeidsplasser der omfanget av permitteringer blir redusert sammenlignet med de senere årene. Det opplyses at det er investert mye i anlegget i Forsøl de senere årene.

2. Aktivitetsplikten knyttet til Norway Seafoods AS sin virksomhet

Det er aktivitetsplikt knyttet til anlegget i Hammerfest så vel som til anleggene i Stamsund, Melbu, Kjøllefjord og Båtsfjord. I planene Norway Seafoods AS presenterer legges det ikke opp til vesentlige reduksjoner i aktiviteten på disse stedene.

2.1 Aktivitetsplikt Hammerfest

Aktivitetsplikten knyttet til Hammerfest har flg. ordlyd:

"AS Hammerfest industrifiske skal være registrert med forretningsadresse i Hammerfest og fartøyene skal være registrert i og drives fra kommunen. Ved brudd på disse vilkår kan tillatelsen kalles tilbake i medhold av § 18 annet ledd, jf § 11 annet ledd bokstav b i deltagerloven av 26.mars 1999 nr 15. Det vises for øvrig til deltagerloven §§ 18 og 19 om bortfall og tilbakekall av spesiell tillatelse og tilbakekall og avgrensning av en hel gruppe spesielle tillatelser, samt §§ 10 og 11 om bortfall og tilbakekall av ervervstillatelse. AS Hammerfest Industrifiskes konsesjoner til å drive fartøyene er knyttet til den bestemte industrivirksomheten og vil ikke bli tillatt skilt fra denne. Det kan ikke uten videre påregnes gitt tillatelse til at fartøyene overføres til søsterselskap el. Ved en eventuell nedbygging av industrivirksomheten ved Norway Seafoods AS' anlegg i Hammerfest, vil ervervstillatelsen og trålkonsesjonene kunne bli trukket tilbake."

Formålet med aktivitetsvilkåret er at eksisterende virksomhet og aktivitet skal opprettholdes og knytte fartøy og anlegg sammen. Dette sikrer industrivirksomheten og eierskapet til fiskefartøy som én enhet som ikke kan endres uten at Nærings- og fiskeridepartementet gir sin tilslutning til det.

Vilkåret om aktivitetsplikt består av to elementer, ett geografisk og ett knyttet til kvantitet/intensitet. Den geografiske delen gjelder beliggenheten for virksomheten og elementet om kvantitet/intensitet handler om hvor stor virksomheten er, målt for eksempel i sysselsetning, råstoffbehov, produksjon mv..

2.2. Hammerfest – Det geografiske elementet

Vilkåret sier at fartøyene skal være bundet til Hammerfest kommune og konsesjonene er knyttet til den bestemte industrivirksomheten som gjelder Norway Seafoods AS sitt anlegg i Hammerfest.

Departementet tolker aktivitetsvilkåret dithen at det er knyttet til industrivirksomhet i Hammerfest kommune. Til grunn for denne vurderingen ligger blant annet at ervervstillatelsen for trålerne er knyttet til kommunen for å styrke industrivirksomheten som Norway Seafoods AS driver i kommunen og at det er lite hensiktsmessig for myndighetene å detaljstyre et anleggs konkrete beliggenhet innenfor et så lite geografisk område som det her er snakk om. Dertil har Norway Seafoods AS' anlegg i Hammerfest tidligere vært flyttet fra Hammerfest by til Rypefjord uten at det ble vurdert å være i strid med industrivilkåret.

Det er derfor ikke i strid med vilkåret å flytte virksomheten fra Rypefjord til Forsøl.

2.3 Hammerfest – Kvantitet/intensitet

Spørsmålet her er om reduksjonene som planlegges i Hammerfest er så store at de vurderes som en *nedbygging av virksomheten*, jf. aktivitetskravet.

Nærings- og fiskeridepartementet viser til at råstoffbehovet anslås redusert fra 6700/6200 tonn (2012)/(2013) til 4100 tonn – en reduksjon på 2100 tonn eller ca. 34 pst. sammenliknet med 2013. Sammenliknet med 2012 er reduksjonen 2600 tonn eller ca. 39 pst.

Antall ansatte vil bli redusert fra dagens om lag 100 til 45 – en reduksjon på 55 ansatte. Den faktiske aktiviteten i Rypefjord med permitteringer i 2012/2013 beregner De til 86/67 årsverk. Selv om det planlegges med stabil drift gjennom året i Forsøl, anslås det likevel noen permitteringer også der. Samlet sett vurderer departementet det slik at en halvering av antall ansatte og reduksjon av råstoffbehovet på om lag 1/3 må karakteriseres som en *nedbygging av virksomheten*, i forhold til aktivitetskravet.

3. Konsekvenser

En nedbygging av virksomhet kan møtes med tilbakekall av torsketrålkonsesjoner. Nærings- og fiskeridepartementet legger vekt på Deres anførsel om at det samlede aktivitetsnivået på landsiden i Finnmark forventes å øke de nærmeste 3-5 årene, riktignok under forutsetning av utvikling av nye teknologiske og driftsmessige løsninger, samt en vellykket heving av kvalitet og utvikling av markedsposisjoner. Departementet mener at det i dette perspektivet vil være uheldig å kalle tilbake torsketrålkonsesjoner.

Nærings- og fiskeridepartementet finner imidlertid at nedbyggingen av virksomheten kvalifiserer for å omdefinere aktivitetsplikten og legge en lavere aktivitet til grunn.

De har ikke søkt om å få endret vilkåret om aktivitetsplikt. Departementet har kommet til at det er unødvendig å be om søknad nå. Redegjørelsen vi har mottatt fra Dem gir tilstrekkelig opplysninger for departementet til å avgjøre at flytting av virksomhet fra Rypefjord til Forsøl er en reduksjon som innebærer at det utformes nytt aktivitetsvilkår.

4. Vedtak

Nærings- og fiskeridepartementet legger Norway Seafoods AS sine planer, slik de er presentert av Dem i brev til oss 25. mars 2014, til grunn som vilkår for at aktivitetsplikten i Hammerfest overholdes.

Dette vedtaket kan påklages til Kongen i Statsråd. En eventuell klage sendes Nærings- og fiskeridepartementet innen tre uker etter mottagelsen av dette brev, jf. forvaltningsloven § 28 flg.

Med hilsen

Martin H. Bryde
avdelingsdirektør

Guri Hjallen Eriksen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:
Norway Seafoods AS
Hammerfest kommune
Fiskeridirektoratet

Til

Kongen

Klagen fremsendes til Kongen via

Det kgl. Nærings- og fiskeridepartement,
postboks 8118 Dep, 0032 Oslo

Den sendes også postmottak@nfd.dep.no

partnere:

hallvard østgård ^(h)
brynjar østgård ^(h)
knut rye-holmboe

ansatte advokater/fullmektiger:

ragni løkholm ramberg
gunnar nerdrum aagaard
espen lyngmo
nora nøkleby sunde

h=møterett for Høyesterett

Oslo, 25. august 2014

Deres ref:

Vår ref:
10834/12/16714

Klient:
31320

Ansvarlig partner:
Brynjar Østgård

**KLAGE OVER NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTETS VEDTAK AV
1. AUGUST 2014 I DEPARTEMENTETS SAK 14/118-11: ENDRINGER I
DRIFTEN AV NORWAY SEAFOODS AS – KONSEKVENSER FOR HAVFISK ASA**

**HAMMERFEST INDUSTRIFISKE AS – LEVERINGSPLIKT TIL AKER SEAFOODS
AS' MOTTAKSANLEGG I RYPEFJORD, HAMMERFEST, SOM LEIES UT OG
DRIVES I REGI AV NORWAY SEAFOODS AS**

Innledning – formelle forhold

Hammerfest kommune har søkt min bistand, og jeg opptrer i denne klagesaken som kommunens fullmektig, jfr forvaltningsloven § 12.

Nærings- og fiskeridepartementet traff 1. august 2014 vedtak (heretter "vedtaket") i denne saken med slik konklusjon:

"Nærings- og fiskeridepartementet legger Norway Seafoods AS sine planer, slik de er presentert av Dem [Havfisk ASA] i brev til oss [departementet] 25. mars 2014, til grunn som vilkår for at aktivitetsplikten i Hammerfest overholdes."

Vedtaket er stilet til Havfisk ASA.

Hammerfest kommune – heretter kommunen – er gjenpartsadressat for vedtaket. Begrunnelsen for dette er formentlig at kommunen i brev av 6. mai 2014 til departementet gjorde oppmerksom på enkelte forhold knyttet til et mulig brudd på leveringsforpliktelsene, samt at kommunen eier 40 % av aksjene i Hammerfest Industrifiske AS, som er et av de selskaper som har leveringsplikt til Akers anlegg i Nord-Norge, og et selskap hvor Aker-

konsernet gjennom et av sine datterselskaper, Aker Seafoods Finnmark AS, eier 60 % av aksjene.

Kommunen er *part* i saken i forvaltningslovens forstand. Dette følger av den rolle kommunen har i Hammerfest Industrifiske AS og den rolle kommunen spilte da Aker-konsernet fikk tillatelse til å erverve aksjer i selskapet i 2001 gjennom dispensasjon fra deltakerlovens aktivitetskrav, samt de lokale fellesinteresser kommunen overordnet sett representerer. Kommunen har uansett har *rettslig klageinteresse*, jfr fvl § 28.

Vedtaket er sendt ut fra departementet samme dag som det er datert, og det er stemplet inn hos Hammerfest kommune mandag 4. august 2014. Hvorvidt vedtaket ankom kommunens postkasse lørdag eller søndag samme helg, er uten betydning, jfr fvl § 30, jfr dstl § 149 om fristberegning for frister som starter sitt løp lørdager og søndager. Klagefristen på tre uker går således ut i dag, mandag 25. august 2014. Klagen er rettidig fremsatt.

Vedtaket påklages med dette til Kongen som rett klageinstans.

Hele vedtaket påklages.

Et overordnet perspektiv

Deltakerloven 26. mars 1999 har som den klare hovedregel at kun aktive fiskere kan få ervervstillatelse, jfr § 6 første ledd. Det kan gjøres unntak fra dette i medhold av § 6 tredje ledd, der industrien selv kan eie og drifte fiskefartøyer, og hvor formålet er leveranser til egne foredlingsanlegg i vedkommende region. Bak dette ligger den grunntanke at fiskeressursene er en felles ressurs som skal komme kysten til gode.

For å sikre disse hensyn, og derved ivareta grunnlaget for dispensasjon fra aktivitetskravet, er det innført leveringsplikt.

Det er det sammenfallende eierskap og drift av både fartøy og foredlingsanlegg på land som er selve grunnlaget for at Aker Seafoods Finnmark AS har fått erverve aksjer i Hammerfest Industrifiske AS og derved ta del i de ervervstillatelser og tråltillatelser som ligger i Hammerfest Industrifiske AS.

Begrunnelsen for at industrien overhode gis adgang til eierskap i fartøyer og disponering av tråltillatelser og kvoter er understreket ved flere anledninger i offentlige dokumenter i forbindelse med lovgivning og forvaltning. Jeg nevner eksempelvis departementets eget høringsnotat av 6. november 2012 om forslag til endring av forskrift om leveringsplikt. Jeg viser til høringsnotatets side 11, 14 og 15. Det heter her bl.a. :

"Trålarar er pålagde leveringsvilkår primært for å sikre fiskeindustribedrifter jamn råstofftilgang gjennom året. Det er då logisk at dei foredlingsanlegga som er tilgodesett med råstoff, også bearbeider det for å oppretthalde sysselsetjing på landanlegga. Det kan vere grunn til å minne om at det til sist er det å skape arbeidsplassar og aktivitet som er grunngevinga for at desse selskapa er gitt høve til å eige fiskefartøy og dermed delta i det som i dag er ei lukrativ økonomisk verksemd på havet."

"Dersom den fangstverksemda som blir driven i kraft av dispensasjonen [fra deltakerloven] ikkje inneber at ein stør opp under dei aktuelle næringsmessige og regionale omsyna, fell sjølve grunnlaget for dispensasjonen i realiteten bort."

"Det er med andre ord den samanfallande eigarskapen til fartøy og filetanlegg som er grunnlaget for at Aker Seafoods ASA og Nergård AS har fått ervervsløyve for trålarar".

"Ei salsplikt er ei plikt som er pålagt fartøyeigaren. Ei kjøpsplikt fell på det tilgodesette anlegget".

"... Aker Seafoods ASA som ikkje lenger driv fiskeforedlingsverksemda ved anlagga det er knytt industrivilkår til. Dei blir drivne av Norway Seafoods AS ... Det er likevel Aker Seafoods ASA [Havfisk ASA] som heftar for at kjøpsplikta blir oppfylt."

Jeg anser det som overflødig med ytterligere henvisninger, da disse forhold skulle være både kjent og uomstridt, så vel i næringen som hos fiskerimyndighetene.

Realiteten bak de strukturelle disposisjoner Aker-konsernet, med Havfisk ASA som det sentrale operasjonelle selskap i denne sammenheng, har foretatt, og fortsatt sikter seg inn mot å foreta, er at *(den industrieide) fiskeflåten løsrives fra kysten*. Således kommer man unna grunnlaget for at industrien overhode er gitt mulighet for eierskap i fartøyer og tildeling av tillatelser å delta i fisket, i strid med – og med særskilt dispensasjon fra – deltakerlovens klare utgangspunkt og hovedregel, nemlig at fartøyer skal eies av aktive fiskere og at tillatelser og kvoter tildeles aktive fiskere.

Det er grunn til å tro at en slik *de facto* frikobling fra kysten er Aker-konsernets langsiktige plan.

Noen innledende bemerkninger om partsforholdene og vedtakets bakgrunn

Før jeg går nærmere inn på grunnlaget for klagen, er det hensiktsmessig å gå noe inn på partskonstellasjonene i saken.

Vedtaket er som nevnt stilet til Havfisk ASA, men gjelder direkte Norway Seafoods AS' virksomhet. Videre berører vedtaket i høy grad den leveringsplikt Hammerfest Industrifiske AS har til det anlegg dette selskapets 60 % - majoritetsaksjonær, Aker Seafoods AS, eier i Rypefjord i Hammerfest, og som leies ut til og drives av et annet selskap i konsernet, nemlig Norway Seafoods AS, dvs. datter av Norway Seafoods Group AS, som igjen er datter av Havfisk ASA. Havfisk ASA er som kjent også morselskap til Aker Seafoods Finnmark AS.

De ervervstillatelser, tråltillatelser og kvoter som er involvert *hva gjelder Rypefjord, Hammerfest* – og den tilknyttede leveringsplikt – ligger i Hammerfest Industrifiske AS. Dette er altså bare et *delvis* eiet datterselskap til Aker/Havfisk-konsernet.

Havfisk ASA har gitt en redegjørelse av 25. mars 2014 til departementet, ledsaget av en redegjørelse fra Havfisk ASAs datterdatter, Norway Seafoods AS om "plan for videre utvikling av foredlingsanleggene", datert samme dag.

I sistnevnte redegjørelse behandles Norway Seafoods AS' samlede aktivitet, dvs. flere av mottaksanleggene, der Rypefjord, Hammerfest inngår som en del av det hele.

Det er grunn til minne om det som er sagt ovenfor under avsnittet "Et overordnet perspektiv". Leveringsplikten og koblingen mellom Hammerfest Industrifiske AS og anlegget i Rypefjord er klar, og det er ingen rettslig adgang for Norway Seafoods AS, enn si Havfisk ASA, til å "se

ting i sammenheng" på en slik måte at man ignorerer de rettslige bindinger som ligger til Hammerfest Industrifiske AS og Norway Seafoods AS som leietaker og driver og Aker Seafoods Finnmark AS som eier av anlegget i Rypefjord.

Havfisk ASA skriver i sin henvendelse 25. mars 2014 om "kvoter som HAVFISK forvalter til anlegg drevet av Norway Seafoods", og skriver også om "HAVFISKS fartøy".

Denne anskuelsen er i strid med de selskapsrettslige realiteter, ettersom det – for så vidt gjelder bl.a. de to trålere Hammerfest Industrifiske AS eier – selvsagt ikke er tale om *Havfisk ASAs* fartøyer. Anskuelsen er derimot treffende nok i én henseende, for så vidt som eier/driver av landanlegg kan gis adgang til å eie og drive fartøyer til eget anlegg, nemlig det ovennevnte unntak man har gjort fra kravet om kun aktive fiskere kan eie og drive fartøyer. Imidlertid har departementet over tid akseptert at rollen splittes i forskjellige selskaper innen samme konsern, hvilket er den modell Aker-konsernet gjennomførte i 2011, med en landbasert selskapsstruktur og en fartøybasert selskapsstruktur.

Havfisk ASA går i sin redegjørelse nærmere inn på situasjonen ved anlegget i Rypefjord og andre anlegg, og argumenterer for at de endringer som bebudes, "ikke medfører en nedleggelse eller vesentlig reduksjon av industrivirksomheten i Finnmark som har betydning for overholdelse av selskapets rammevilkår", jfr redegjørelsen side 8. Havfisk ASA ber deretter departementet om avklaring dersom departementet "mot formodning [skulle] ha et annet syn på dette...".

Dette er bakgrunnen for departementet vedtak av 1. august 2014.

At Havfisk ASA mener å handle *innenfor* de eksisterende rettslige rammer, fremgår også av selskapets brev til Hammerfest kommune av 12. mai 2014, på bakgrunn av kommunens henvendelse av 4. april via sin advokat. Havfisk ASA sier i sitt svar av 12. mai 2014 bl.a. at "de planlagte endringer på landsiden skjer ... innenfor rammene av aktuelt regelverk".

Grunnlaget for klagen – oversikt

Klagen begrunnes oversiktsmessig med følgende:

1.

Havfisk ASA søkte ikke om noe som helst i sin henvendelse til departementet 25. mars 2014, hverken for seg selv eller for Norway Seafoods AS. Departementets vedtak er således reelt sett en *omgjøring av eget tiltak* av de rammevilkår som forelå.

Omgjøring av forvaltningsvedtak kan skje etter "alminnelige forvaltningsrettslige regler", jfr fvl § 35 siste ledd, men betingelsene for omgjøring er i dette tilfellet ikke til stede. Omgjøringsvedtaket mangler derfor materiell hjemmel, og materiell kompetansemangel fører til ugyldighet.

2.

Vedtaket er ugyldig idet det strider mot forskrift om leveringsplikt av 9. desember 2003 § 4, ved at anlegget i Forsøl rent faktisk ikke vil kunne ta imot så mye av fangsten fra Hammerfest Industrifiske AS' to trålere som forskriften krever.

3.

Vedtaket er ugyldig idet det bygger på feil rettsanvendelse, for så vidt som departementet – feilaktig – (midt på side 3), kommer til at det *ikke* er i strid med industrivilkåret å flytte virksomheten fra Rypefjord til Forsøl, og bygger sitt vedtak på det.

4.

Vedtaket er ugyldig idet det bygger på feil rettsanvendelse, for så vidt som departementet uten videre mener å kunne endre industrivilkåret ved å akseptere den nedskalerte aktivitet som planlegges på Forsøl.

5.

Vedtaket er ugyldig idet det lider av saksbehandlingsfeil/prosessuelle kompetansemangler ved at departementet ikke har foretatt en slik vurdering som kreves for omgjøring etter "alminnelige forvaltningsrettslige regler", jfr avsnitt 1 ovenfor. Det foreligger en såkalt skjønnsmanngel ved vedtaket.

6.

Vedtaket er ugyldig idet det lider av saksbehandlingsfeil/prosessuelle kompetansemangler ved at departementet ikke har gjennomført omgjøringssaken i henhold til lovens saksbehandlingsregler, jfr avsnitt 1 ovenfor. Den *ytte* fremgangsmåte for forsvarlig saksbehandling er altså ikke fulgt.

Nærmere om klagegrunnene

De respektive klagegrunnene behandles nærmere i det følgende og med den samme kronologi/nummerering som under oversikten ovenfor.

1.

Omgjøring av eget tiltak – materiell kompetansemangel

Havfisk ASA søkte ikke om noe som helst i sin henvendelse til departementet 25. mars 2014, hverken for seg selv eller for Norway Seafoods AS. Henvendelsen var en ren orientering om hvilke planer Norway Seafoods AS har for *bl.a.* anlegget i Rypefjord.

Havfisk ASA mener at den nedskalerte virksomhet er lovlig og ligger innenfor de eksisterende rettslige rammevilkår, jfr Havfisk ASAs brev av 25. mars 2014 side 8.

Havfisk ASA skriver i sin redegjørelse på side hhv. 1 og 8:

"Leveringsplikten vil ikke bli berørt av den planlagte endringen i Norway Seafoods. HAVFISKs fartøy vil fortsatt tilby fangst iht. de regler som er nedfelt i gjeldende forskrift om leveringsplikt."

"HAVFISK er ... av den oppfatning at den foreslåtte endringen i Norway Seafoods ikke medfører en nedleggelse eller vesentlig reduksjon av industrivirksomhetem i Finnmark som har betydning for overholdelse av selskapets rammevilkår. Skulle departementet mot formodning ha et annet syn på dette vil selskapet be om en snarlig avklaring."

Departementet mener derimot at nedskaleringen *er* et brudd på eksisterende rammevilkår, jfr vedtaket på side 3 under pkt 2.3.

Likevel følger ikke departementet opp med noen form for "avklaring" overfor Havfisk ASA, men beslutter simpelthen på eget initiativ, jfr vedtaket på side 4, at den planlagte nedskalering skal aksepteres, idet departementet *endrer* de tidligere vedtak ved å – som det heter i vedtaket – "omdefinere aktivitetsplikten og legge en lavere aktivitet til grunn", og ved at "det utformes nytt aktivitetsvilkår".

Dette gjør departementet på tross at departementet selv erkjenner at Havfisk ASA ikke har søkt om noe som helst.

Departementet hevder samtidig at det for tiden ikke er nødvendig å søke endring av aktivitetsvilkåret. Det kan synes som om departementet selv mener at vedtaket ikke innebærer en omgjøring. Det er i så fall feil. Det må være klart nok at departementets vedtak reelt sett innebærer en omgjøring, for så vidt som det lempes på kravet til aktivitet.

Dette er realiteten i vedtakets konklusjon, som er formulert av departementet i vedtaket på side 4 under pkt. 4, når departementet "legger Norway Seafoods AS sine planer ... til grunn som vilkår for at aktivitetsplikten i Hammerfest overholdes".

Dette er i seg selv en nokså kryptisk formulering, og den er egnet til å tilsløre den *realitet* at departementet aksepterer en nedskalering av aktiviteten, som departementet selv har klassifisert som en "nedbygging av virksomheten, i forhold til aktivitetskravet".

Det kan ikke være tvilsomt at dette er en omgjøring/et nytt vedtak, der vilkårene endres.

Dette er såkalt omgjøring av eget tiltak. Dette er det adgang til, men adgangen er begrenset, jfr Eckhoff/Smith, Forvaltningsrett 9. utgave side 326 flg.

Vedtaket er til skade for de interesser kommunen representerer. Jeg viser til de omstendigheter som lå til grunn for dagens ordning da Aker ervervet aksjer i Hammerfest Industrifiske AS i 2001. Disse er redegjort for nedenfor under avsnitt 3. Forvaltningsloven § 35 *første* ledd gir derfor ikke hjemmel for omgjøring.

Omgjøring må derved evt. forankres i "alminnelige forvaltningsrettslige regler", jfr fvl § 35 *siste* ledd.

Det skal da foretas en interesseavveining, og hensyn *for* omgjøring må veie vesentlig tyngre en hensynene *mot* omgjøring. Jeg viser til Woxholth, Forvaltningsloven med kommentarer 4. utg. side 542.

Det kan ikke sies å være tilfelle her. Det er i 2001 gitt dispensasjon fra deltakerloven og det er fastsatt industrivilkår, ut fra en bred samfunnsvurdering, der de interesser kommunen hele tiden har representert, nemlig lokalsamfunnets/kystsamfunnet, har meget tung vekt. Så kommer det operative morselskap i Aker-konsernets fiskeridel med en henvendelse til departementet med diverse planer for flere anlegg langs kysten, basert på konsernets egne påstander om hva som er lønnsomt osv., og dette legges ukritisk til grunn av departementet for å lempe på de grunnleggende premisser som har ligget der fra aksjeervervet i 2001, og som videreførte ordningen tilbake fra Findus-tiden.

I dette bildet ble kommunen – som den sentrale aktør den er – ikke forespurt eller på noen annen måte koblet inn, annet enn at departementet 6. mai 2014 sendte over til kommunen

redegjørelsen fra Havfisk ASA. Oversendelsen skjedde imidlertid under slike omstendigheter at kommunen ikke hadde noen foranledning til å foreta seg noe. Tvert imot hadde kommunen grunn til å tro at – inntil signaler om noe annet kommer – ville departementet håndheve de rammevilkår som er satt.

Det er – slik saken hittil er opplyst – ikke mulig å se hvilke tungtveiende hensyn som skulle kunne begrunne omgjøring, eller overhode *om* det foreligger slike hensyn. Det eneste man har er Havfisk ASAs egne, temmelig generelle, betraktninger om "lønnsomhet" m.v., som heller ikke er nærmere underbygget og analysert.

Når vilkårene for omgjøring ikke er til stede, lider vedtaket av en *materiell kompetansemangel*. Den store hovedregel ved materielle kompetansemangler, er at vedkommende vedtak blir ugyldig, jfr Eckhoff/Smith, Forvaltningsrett 9. utg side 485 flg og side 496 flg.

Det unntak som evt. *kunne* være aktuelt, nemlig at ugyldighet vil være til skade for den private part, kommer ikke inn her, ettersom det er en flerhet av interesser involvert, herunder de lokale samfunnsinteresser som kommunen representerer gjennom sin posisjon i Hammerfest Industrifiske AS og gjennom sin rolle da Aker-konsernet overhode fikk anledning til å erverve aksjer i selskapet i 2001 gjennom dispensasjon fra deltakerloven. Dette er kjent stoff, men jeg har også sagt noe om dette nedenfor under avsnitt 3.

- - -

Under enhver omstendighet har departementet ikke *foretatt* den vurdering som "alminnelige forvaltningsrettslige regler" krever for omgjøring. Det foreligger en mangelfull saksbehandling for så vidt, og vedtaket er derfor uansett ugyldig av denne grunn. Jeg viser til avsnitt 5 nedenfor.

- - -

Videre har departementet under enhver omstendighet heller ikke fulgt lovens formelle saksbehandlingsregler. Sak om omgjøring er en egen sak. Omgjøringssaken skal følgelig behandles etter lovens ordinære saksbehandlingsregler.

Det foreligger en mangelfull saksbehandling for så vidt, og vedtaket er derfor uansett ugyldig av denne grunn. Jeg viser til avsnitt 6 nedenfor.

2.

Strid med leveringsforskriften

Vedtaket strider mot forskrift om leveringsplikt av 9. desember 2003 § 4, idet anlegget i Forsøl rent faktisk ikke vil kunne ta imot så mye av fangsten fra Hammerfest Industrifiske AS' to trålere som forskriften krever. Dette gjelder så meget mer som kvotene planlegges økt i volum. Derved vil gapet mellom leveringsplikten og mottaksanleggets kapasitet bli større.

Havfisk ASA sier selv at aktiviteten i Forsøl vil bli nedskalert i forhold til Rypefjord.

Havfisk ASA synes å se aktiviteten i konsernet under ett. Det er ikke nødvendig å gå nærmere inn på dette helhetsbildet. Det er tilstrekkelig å konsentrere oppmerksomheten omkring

Hammerfest Industrifiske AS og anlegget i Rypefjord, holdt opp mot den planlagte, nedskalerte aktivitet i Forsøl, igjen holdt opp mot leveringsforpliktelsene og industrivilkårene, som Havfisk ASA for øvrig selv peker på i sin redegjørelse på side 2-3.

Etter leveringsforskriften § 4 skal 80 % av fartøyets torskekvote leveres i henhold til leveringsplikten.

De individuelle konsesjonsvilkår kan berettigede unntak herfra, jfr § 4 annet punktum.

Slik er det ikke med leveringsplikt som er pålagt Hammerfest Industrifiske AS. Tvert om heter det i de respektive torsketråltillatelser at "[l]everingspliktens omfang og nærmere regler for gjennomføring ... fremgår av" leveringsforskriften. Det er altså i tråltillatelsene en klar henvisning til hva som følger av leveringsforskriften. Dette er også naturlig, all den tid hele forutsetningen da Aker-konsernet fikk dispensasjon fra deltakerloven – og da kommunen støttet opp om dette – var at de rammene som forskriften trakk opp, skulle følges. Det skapte forutsigbarhet for alle impliserte aktører, en forutsigbarhet som Aker-konsernet nå søker å sette til side, og som departementets vedtak i stor grad bidrar til.

Det heter videre i de respektive tråltillatelser – med en noe varierende ordlyd og et noe varierende innhold – at ved en eventuell nedbygging, reduksjon eller nedleggelse av virksomheten på landanlegget, kan tråltillatelsen bli trukket tilbake. Også dette vilkår er satt a.h.t. den forutsigbarhet som er omtalt ovenfor.

Realiteten i departementets vedtak er dette:

Leveringsforskriften er fastsatt av Kongen. Den har rang like under lov. Departementet har akseptert en nedskalering av virksomheten ved landanlegget. Rent faktisk innebærer det at man så å si "kommer seg rundt" forskriftens § 4 annet punktum, og derved også rundt første punktum. Ved dette undermineres det klare direktiv fra Kongen som ligger i forskriftens § 4.

Dette har departementet ikke adgang til. Vedtaket strider mot en rettskilde av høyere rang enn vedtaket selv, og lider derved av en materiell kompetansemangel, og er følgelig ugyldig, jfr henvisning ovenfor under avsnitt 1.

3.

Feil rettsanvendelse ved vedtaket m.h.t. om flytting fra Rypefjord til Forsøl strider mot industrivilkåret

Vedtaket bygger på feil rettsanvendelse, for så vidt som departementet (midt på side 3), kommer til at det *ikke* er i strid med industrivilkåret å flytte virksomheten fra Rypefjord til Forsøl. Departementet er i rettsvillfarelse m.h.t hva de eksisterende rammevilkår tillater av flytting.

Departementet er vel kjent med bakgrunnen for at daværende Norway Seafoods Finnmark AS, nåværende Aker Seafoods Finnmark AS i 2001 fikk tillatelse til å erverve aksjer i Hammerfest Industrifiske AS. Forutsetningen om tilknytning mellom fartøyenes kvoter og det stedlige mottaksanlegg var grunnleggende. Opprinnelig var det tale om Findus-anlegget, men – som departementet ble gjort kjent med i kommunens brev av 4. desember 2000 – hadde Aker/Norway Seafoods og kommunen inngått en *rammeavtale* av 23. november 2000 som bl.a. fastslo at Aker/Norway Seafoods innen 24 måneder skulle bygge en ny fabrikk av en viss

størrelse med formål – slik det heter i kommunens brev til departementet – "videreføring av Freia-Findus-Nestlés 40 årige industrivirksomhet i Hammerfest".

Flyttingen fra det gamle Findusanlegget og over til Rypefjord er altså klarert mellom Aker/Norway Seafoods og kommunen på den ene side, og departementet på den annen side, som et grunnlag for hele den dispensasjon som ble gitt i 2001. Dette er selve fundamentet for det eierskap Aker Seafoods Finnmark AS i dag har til 60 % av aksjene i Hammerfest Industrifiske AS og for leveringsplikten og industrivilkåret.

Det rettslige grunnlag fra 2001 kan departementet rimeligvis ikke nå sette til side etter eget forgodtbefinnende, og – ved sitt vedtak 1. august 2014 – simpelthen la Havfisk ASA, som operativt morselskap, Aker Seafoods Finnmark AS som datterselskap, som eier av 60 % av Hammerfest Industrifiske AS og som eier av anlegget i Rypefjord og driften av landanlegget, Norway Seafoods AS, selv velge å legge opp til en helt annen landaktivitet, som passer konsernet, men som strider mot både det rettslige grunnlag av 2001 og mot den rettsstilling Hammerfest Industrifiske AS og dets 40 % eier, kommunen, har i dette bildet.

Dette er et sammensatt rettsforhold. Departementet har ved sitt vedtak feilbedømt rettsgrunnlaget for den eksisterende ordning, og latt Havfisk ASA og dets datterselskaper m.v. legge opp til ordninger som strider mot dette.

Det er ikke adgang til å treffe vedtak av dette innhold, slik rettsgrunnlaget for den eksisterende ordning med binding til Rypefjord er. De rettslige bindinger som ligger til grunn for den eksisterende ordning, med sammenkobling av fartøysiden og landsiden, bygger på et slikt sammensatt rettsforhold, der herunder kommunen som målbærer av lokale interesser har en rettsvernet stilling.

Kommunen har en rettsvernet stilling for sine forutsetninger for den medvirkning kommunen har stått for, både tilbake i 2001, da Aker-konsernet fikk dispensasjon fra deltakerloven, og senere i den løpende oppfølging.

Vedtaket bygger på den rettsvillfarelse hos departementet at flyttingen fra Rypefjord til Forsøl ikke strider mot rammevilkårene, slik de foreligger.

Departementet har altså oversett den rettslige begrensning i handlefriheten som Havfisk ASA og Norway Seafoods AS er underlagt.

Vedtaket lider således av en materiell kompetansemangel. Vedtaket er derved ugyldig, jfr bl.a. Eckhoff/Smith, Forvaltningsrett 9. utg. side 487.

- - -

Under enhver omstendighet bør Kongen – uavhengig av ugyldighetsvurderingen – omgjøre vedtaket.

Vedtaket bygger utelukkende – og ukritisk – på Aker-konsernets egen fremstilling av hva som er "lønnsomt". Det tør være klart nok, at når ett og samme konsern "sitter på begge sider av bordet", kan konsernet selv i betydelig grad plassere lønnsomheten der det passer. Det er derfor ingen grunn til ukritisk og uten nærmere etterprøving å legge til grunn den fremstilling av lønnsomhet som fremkommer av Havfisk ASAs redegjørelse av 25. mars 2014 med vedlegg.

4.

Feil rettsanvendelse ved vedtaket m.h.t. om den nedskalerte – som også departementet mener strider mot de eksisterende rammevilkår – aktivitet kan aksepteres.

Departementet mener i vedtaket på side 3 under pkt 2.3 at den planlagte, nedskalerte, aktivitet i Forsøl strider mot de eksisterende rammevilkår.

Samtidig finner departementet likevel å kunne godta dette. Dette gjør departementet ved "omdefinere" aktivitetsplikten, jfr vedtaket side 4 første hele avsnitt, og å legge Norway Seafoods AS' planer "til grunn som vilkår", jfr vedtaket på side 4 under pkt 4.

Vedtaket er imidlertid derved ugyldig, idet det bygger på feil rettsanvendelse, for så vidt som departementet uten videre mener å kunne endre industrivilkåret ved å akseptere den nedskalerte aktivitet som planlegges på Forsøl.

Jeg viser på dette punkt til bakgrunnen for hele den eksisterende ordning og det sammensatte rettsforhold man står overfor, jfr det som er sagt om dette ovenfor under avsnitt 3.

Det er på ingen måte fritt frem for departementet – i et slikt sammensatt rettsforhold – å ensidig tilgodese den ene private aktør med en betydelig lempning i de rammevilkår som gjelder, med den følge at andre private og offentlige interesser settes tilsvarende til side.

Det foreligger derved en materiell kompetansemangel ved vedtaket. Vedtaket er derved ugyldig.

- - -

Under enhver omstendighet bør Kongen omgjøre vedtaket. Vedtaket bygger utelukkende – og ukritisk – på Aker-konsernets egen fremstilling av hva som er "lønnsomt". Jeg viser til det som er sagt avslutningsvis under avsnitt 3 ovenfor.

5.

Mangelfull saksbehandling ved omgjøring av eget tiltak etter "alminnelige forvaltningsrettslige regler", jfr fvl § 35 siste ledd – manglende utøvelse av skjønn/manglende vurdering av betingelsene for omgjøring

Jeg viser til avsnitt 1 ovenfor. Selv om det eventuelt skulle være grunnlag for omgjøring av eget tiltak basert på "alminnelige forvaltningsrettslige regler", jfr fvl § 35 siste ledd, har departementet ikke foretatt den vurdering som "alminnelige forvaltningsrettslige regler" krever for omgjøring. Det foreligger en mangelfull saksbehandling for så vidt, og vedtaket er derfor uansett ugyldig av denne grunn.

Som det fremgår ovenfor under avsnitt 1, kan omgjøring kun skje etter en sammensatt avveining av de involverte interesser. Det er intet i departementets vedtak som tyder på at det foretatt noen slik avveining. Dette så meget mere som departementet jo selv ikke anser seg for å ha foretatt en slik omgjøring som fvl § 35 siste ledd taler om.

Vedtaket lider således av en tilblivelsesmangel/en prosessuell kompetansemangel av den karakter som gjerne betegnes som *skjønnsmangel*, jfr Eckhoff/Smith, Forvaltningsrett 9. utg side 493 flg.

Det er klart nok at denne skjønnsmangel *kan* ha virket inn på vedtaket, og vedtaket er alene av den grunn ugyldig. Jeg viser til Eckhoff/Smith, Forvaltningsrett 9. utg side 494.

6.

Mangelfull saksbehandling ved omgjøring av eget tiltak etter "alminnelige forvaltningsrettslige regler", jfr fvl § 35 siste ledd – manglende etterlevelse av lovens saksbehandlingsregler

Vedtaket er ugyldig idet det lider av saksbehandlingsfeil/prosessuelle kompetansemangler ved at departementet ikke har gjennomført omgjøringssaken i henhold til lovens saksbehandlingsregler, jfr avsnitt 1 ovenfor.

Omgjøringssaken er en egen sak, jfr Graver, Alminnelig forvaltningsrett 3. utg side 559. Den skal følgelig behandles etter de ordinære saksbehandlingsregler i loven.

Kommunen henvendte seg til departementet i brev 6. mai 2014. Brevet ble sendt på bakgrunn av Norway Seafoods AS' pressemelding av 14. februar 2014, der selskapet bl.a. annonserte flytting av produksjonen fra Rypefjord til Forsøl med en tilhørende nedskalering. Kommunen pekte overfor departementet på at dette "kunne være i brudd med vilkår og forutsetninger som er lagt til grunn for Hammerfest Industrifiske AS ... sine fiskeritillatelser [og] ... eierforutsetninger i [Hammerfest Industrifiske AS]".

Departementet svarte kommunen i brev av 13. juni 2014. Departementet viste til at kommunen hadde bedt om å bli holdt orientert om "eventuelle prosesser som måtte bli iverksatt av Hammerfest Industrifiske AS overfor departementet, dets majoritetseier [Aker Seafoods Finnmark AS] eller selskap med tilknytning til mottakssiden i Hammerfest, som kan få betydning for de tildelte fiskeritillatelser eller vilkårene i tillatelsene".

Departementet viser i brevet til at man har mottatt en redegjørelse, som er Havfisk ASAs redegjørelse av 25. mars 2014 med vedlegg. Departementet sier deretter i sitt brev at man "ikke [har] mottatt andre henvendelser fra Havfisk ASA i sakens anledning". Redegjørelsen vedlegges til kommunen.

Det neste som skjer er at departementet treffer vedtaket 1. august 2014.

Dette er en uforsvarlig saksbehandling. Redegjørelsen fra Havfisk ASA er på ingen måte noen søknad om lemping av vilkår el.lign., ettersom Havfisk ASA jo *selv* mener at man er innenfor rammene ved den omstrukturering som planlegges. Kommunen har således ingen foranledning til å tro at det plutselig skal treffes et vedtak om lemping av vilkår. Et slikt vedtak har stor betydning for kommunen og de interesser kommunen representerer.

Departementet er bundet av forvaltningsloven, og herunder dens kapittel IV ("Om saksforberedelse ved enkeltvedtak"), i sin saksbehandling.

Kommunen skulle vært varslet om at det kunne eller ville bli truffet et vedtak i saken, jfr

fvl § 16. Saken skulle dessuten vært bedre opplyst, jfr fvl § 17. Departementet har ukritisk lagt til grunn den forholdsvis prosaiske og oversiktspregede redegjørelse fra Havfisk ASA. Kommunens realitetsinnsigelser er hverken hørt eller etterspurt. Saksbehandlingen, og herunder beslutningen om å fatte et vedtak som det ikke engang var søkt om, er uforsvarlig. De feil som er begått kan ha virket inn på vedtaket. Vedtaket må anses ugyldig, jfr fvl § 41, jfr f.eks. Graver, Alminnelig forvaltningsrett 3. utg side 600 første hele avsnitt. De momenter han trekker inn der, er klart relevante for nærværende sak, og begrunner ugyldighet.

Oppsummering

Det fremgår av de ovennevnte grunnlag for klagen, at vedtaket av 1. august 2014 er ugyldig, og det skal da omgjøres av Kongen, som må anses å ha en plikt til det, jfr Eckhoff/Smith, Forvaltningsrett (2010) side 507 tredje hele avsnitt.

Under enhver omstendighet – dvs. uavhengig av ugyldighetsvurderingen – er vedtaket uheldig, og Kongen bør omvurdere saken og oppheve vedtaket på grunnlag av en fornyet vurdering.

Det kan, og bør, Kongen for det første gjøre fordi Havfisk ASA ikke har søkt om noe som helst i sin henvendelse, og således ikke har noen berettiget forventning om at leveringsvilkårene skulle undergis noen lempning, og for det andre – under enhver omstendighet – fordi vesentlige samfunnshensyn tilsier at omgjøring bør skje, hvilket det for øvrig er full adgang til når det foreligger en klage fra en annen berørt part, i dette tilfellet kommunen. Dette uavhengig av hvor tungtveiende hensyn til taler for omgjøring. Jeg viser på dette punkt til fvl § 34, jfr Eckhoff/Smith, Forvaltningsrett (2010) side 322 flg om klageinstansens kompetanse.

Jeg viser på dette punkt også til det jeg pekte på ovenfor, nemlig at vedtaket utelukkende – og ukritisk – bygger på Aker-konsernets egen fremstilling av hva som er "lønnsomt". Når ett og samme konsern "sitter på begge sider av bordet", kan konsernet selv i betydelig grad plassere lønnsomheten der det passer. Det er derfor – som pekt på ovenfor – ingen grunn til ukritisk og uten nærmere etterprøving å legge til grunn den fremstilling av lønnsomhet som fremkommer av Havfisk ASAs redegjørelse av 25. mars 2014 med vedlegg.

Kongens behandling av nærværende klage imøtesees.

Dersom det er ytterligere spørsmål i anledning klagen, står jeg til disposisjon.

Æ r b ø d i g s t
ADVOKATFIRMAET ØSTGÅRD DA

Brynjar Østgård
advokat

NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET KONGELIG RESOLUSJON
STATSRÅD Elisabeth Aspaker

Klage til Kongen i statsråd på vedtak av 1. august 2014 – industrivilkåret og aktivitetsplikt
Havfisk ASA/Hammerfest Industrifiske AS

Kongelig resolusjon av

6/3-2015

(Foredratt av statsråd Elisabeth Aspaker)

Nærings- og fiskeridepartementet
Statsråd: Elisabeth Aspaker

KONGELIG RESOLUSJON

Ref nr: 3

Saksnr:

Dato: 6/3-2015

Klage til Kongen i statsråd på vedtak av 1. august 2014 – industrivilkåret og aktivitetsplikt Havfisk ASA/Hammerfest Industrifiske AS

1. Innledning - hva saken gjelder

Havfisk ASA er et konsern som eier flere fiskeforedlingsanlegg og trålrederier i Nord-Norge.

Havfisk ASA har fått tillatelse fra Fiskeri- og kystdepartementet (nå Nærings- og fiskeridepartementet) til å erverve 60 % av trålrederiet Hammerfest Industrifiske AS i kraft av sitt eierskap til filetanlegg i Hammerfest. Til tillatelsen er det knyttet vilkår, blant annet et aktivitetskrav som går ut på at foretaket har ansvar for å opprettholde industrivirksomheten ved anlegget. Vilkåret lyder som følger:

"AS Hammerfest Industrifiske skal være registrert med forretningsadresse i Hammerfest og fartøyene skal være registrert i og drives fra kommunen. Ved brudd på disse vilkår kan tillatelsen kalles tilbake i medhold av § 18 annet ledd, jf § 11 annet ledd bokstav b i deltakerloven av 26. mars 1999 nr 15. Det vises for øvrig til deltakerloven §§ 18 og 19 om bortfall og tilbakekall av spesiell tillatelse og tilbakekall og avgrensning av en hel gruppe spesielle tillatelser, samt §§ 10 og 11 om bortfall og tilbakekall av ervervstillatelse. AS Hammerfest Industrifiskes konsesjoner til å drive fartøyene er knyttet til den bestemte industrivirksomheten og vil ikke bli tillatt skilt fra denne. Det kan ikke uten videre påregnes gitt tillatelse til at fartøyene overføres til søsterselskap el. Ved en eventuell nedbygging av industrivirksomheten ved Norway Seafoods AS' anlegg i Hammerfest, vil ervervstillatelsen og trålkonsesjonene kunne bli trukket tilbake."

Norway Seafoods AS leier anlegget og produksjonsutstyr, og driver filetproduksjonen. Fordi aktivitetskravet er knyttet til tillatelse gitt Havfisk ASA, bærer Havfisk ASA risikoen i forhold til tildelte tillatelser til å eie og drive fiskefartøy dersom den foredlingsvirksomheten Norway Seafoods AS driver, reduseres eller opphører.

I en redegjørelse datert 25. mars 2014 presenterte Havfisk ASA og Norway Seafoods AS sine planer om å styrke og videreutvikle den samlede fiskeforedlingsvirksomheten, og som blant annet går ut på å flytte virksomheten fra Rypefjord til Forsøl. Begge anlegg ligger i Hammerfest kommune.

Havfisk ASA søkte verken om tillatelse til å flytte foredlingsvirksomheten fra Rypefjord til Forsøl eller om å få endret aktivitetskravet. Selskapet mente at dette lå

innenfor det handlingsrom som er gitt Havfisk ASA i vilkåret. Organisering av ny virksomhet i Forsøl vil gi mindre aktivitet med færre ansatte og medfører redusert behov for trålråstoff, men det ble ikke fremlagt planer om å endre driften av trålerne og det ble ikke søkt om endring av leveringsvilkår.

Nærings- og fiskeridepartementet fant at flytting av virksomheten fra Rypefjord til Forsøl ligger innenfor henvisningen til "anlegg i Hammerfest" i vilkåret, men vurderte det nye produksjonskonseptet som en nedbygging i forhold til eksisterende virksomhet. Departementet fant imidlertid å kunne justere aktivitetsplikten i overensstemmelse med planlagt drift, slik det også har blitt gjort tidligere for eksempel i Kjøllefjord. Endringene i vedtak av 1. august 2014 reflekterer en nedjustert aktivitet ved anlegget i Forsøl i forhold til aktivitet ved anlegget i Rypefjord. Det nye vilkåret lyder som følger:

Nærings- og fiskeridepartementet legger Norway Seafoods AS sine planer, slik de er presentert av Dem i brev til oss 25. mars 2014, til grunn som vilkår for at aktivitetsplikten i Hammerfest overholdes.

Hammerfest kommune påklaget vedtaket fordi aktivitetskravet knyttet til Havfisk ASA sin ervervstillatelse i Hammerfest Industrifiske AS, endres. Hele vedtaket påklages.

Hammerfest kommune, som eier 40 % av Hammerfest Industrifiske AS, anfører at de skisserte planene i produksjon og aktivitet i realiteten er et ledd i en plan fra Havfisk ASA og Norway Seafoods AS for å løsrive den industrieide fiskeflåten fra kysten.

2. Hammerfest Industrifiske AS

Hammerfest industrifiske AS har følgende eiersammensetning:

Havfisk Finnmark AS	60 %	A-aksjer
Hammerfest kommune	40 %	B-aksjer

Havfisk Finnmark AS har følgende eiersammensetning:

Havfisk ASA	100 %
-------------	-------

Hammerfest Industrifiske AS eier to trålere.

Fiskeri- og kystdepartementet gav i 2001 Norway Seafoods AS (nå Havfisk ASA) tillatelse til å erverve andelen i Hammerfest Industrifiske AS på det vilkår som er referert ovenfor.

Departementet la til grunn at Norway Seafoods AS' strategi ved ervervet i 2001 var å opprettholde og videreføre den etablerte virksomheten i Hammerfest. For departementet var det vesentlige "at fartøyene eiet av Hammerfest Industrifiske AS vil bli drevet etter samme prinsipper som tidligere og fortsatt skal bringe råstoff

tilsvarende båtenes kvoter til fiskeforedlingsanlegget i Hammerfest slik at produksjonen der opprettholdes". På den måten mente departementet at distrikts-, sysselsetnings- og næringsmessige hensyn ville ivaretas.

3. Lovgrunnlaget og spørsmålet om klagerett

a. Deltakerlov

Deltakerloven krever ervervstillatelse for alle norske fartøy som nyttes til ervervsmessig fiske og fangst. Ervervstillatelse tildeles som hovedregel til aktive fiskere. Departementet kan i særlige tilfelle dispensere fra kravet om aktivitet som fisker dersom næringsmessige og regionale hensyn tilsier det og gi fiskeindustribedrifter ervervstillatelse, jf deltagerloven § 6 tredje ledd.

"Næringsmessige og regionale hensyn" henger sammen med deltakerlovens formål om å øke lønnsomheten og verdiskapningen i næringen og gjennom dette trygge bosetning og arbeidsplasser i kystdistriktene og å legge til rette for at høstingen av de marine ressurser skal komme kystbefolkningen til gode, jf deltagerloven § 1. Fiskeindustribedrifter gis ervervstillatelse for torsketrålere etter dispensasjonsregelen i § 6 tredje ledd for å sikre jevn råstofftilførsel gjennom året, ikke minst i de periodene kystfiskeflåten ikke er i aktivitet. Det er med utgangspunkt i slik dispensasjon Havfisk ASA eier trålere.

Ervervstillatelse og konsesjon tildeles en bestemt eier/juridisk person for ett bestemt fartøy, jf deltagerloven §§ 4 og 15. Deltakerloven regulerer forholdet mellom myndighet og fartøyeier. Vedtak er rettet mot fartøyeier og gjelder deres interesser, og det er fartøyeier som får sin rettstilling regulert ved tillatelse/vedtak. Fartøyeier har således en plikt overfor staten til å rette seg etter vedtak og vilkår. Rettstillingen til kommuner eller andre som nyter godt av trålnes virksomhet og råstofftilbud er ikke umiddelbart regulert i vedtakene, og disse får ingen rettigheter ved tildeling av fisketillatelser.

b. Partsrettigheter

Det er trålerrederiet som er part i forhold som gjelder rederiet og rederiets trålere, blant annet når vilkår knyttet til rederiets fartøy endres. Situasjonen for Hammerfest kommune er spesiell ved at kommunen også er aksjonær i det aktuelle fiskebåtrederiet, og det må vurderes særskilt om kommunen har klagerett.

Et vedtak om rettigheter/plikter som gjelder et selskap må oppfylles av selskapet, ikke de enkelte aksjonærene. En aksjonær er ikke samme rettsobjekt som aksjeselskapet, og en aksjonær har som sådan ikke klagerett på et vedtak som er rettet mot selskapet, i likhet med at en aksjonær ikke har søksmålskompetanse mot tredjepart på vegne av selskapet.

Hammerfest kommune er heller ikke part på annet grunnlag, da vilkårsendringen ikke retter seg direkte mot kommunen i denne henseende og heller ikke fratar kommunen noe rett. Kommunen har ikke en rettsvernet stilling gjennom vedtaket.

En kommune kan likevel ha klagerett som representant for innbyggerne og allmenne distriktshensyn. Naturskader, forurensning eller naturinngrep vil være typiske eksempler som kan begrunne klagerett. Det er ikke tilfelle her.

Hammerfest kommune påstår at vilkårsendringen er til skade for næringsliv og sysselsetting i kommunen, hensyn som kommunen som ivaretager av lokale samfunnsinteresser kan ivareta. Nærings- og fiskeridepartementet har lagt vekt på klagers pretensjon og er derfor, dog under tvil, kommet til at det må aksepteres at kommunen opptrer som slik representant og i lys av dette hensynet likevel kan ha klagerett etter forvaltningsloven.

4. Klager har begrunnet klagen med følgende:

- *Omgjøring av eget tiltak – materiell kompetansemangel gjør vedtaket ugyldig*
- *Mangelfull saksbehandling ved omgjøring av eget tiltak etter "alminnelige forvaltningsrettslige regler", jf fvl. § 35 siste ledd – manglende utøvelse av skjønn/manglende vurdering av betingelsene for omgjøring*
- *Manglende saksbehandling ved omgjøring av eget tiltak etter "alminnelige forvaltningsrettslige regler" jf fvl. § 35 siste ledd – manglende etterlevelse av lovens saksbehandling*
- *Feil rettsanvendelse ved vedtaket mht om flyting fra Rypefjord til Forsøl strider mot industrivilkåret*
- *Feil rettsanvendelse ved vedtaket mht om den nedskalerte – som også departement mener strider mot de eksisterende rammevilkår – aktivitet kan aksepteres*
- *Vedtaket strider mot leveringspliktforskriften § 4 og er derfor ugyldig.*

5. Vurdering av klagen

Departementet presiserer at saken ikke handler om vilkåret om leveringsplikt. Dette er ikke endret.

Saken handler om vilkåret om aktivitetsplikt, som gjerne også omtales som industrivilkåret. Dette er referert innledningsvis, og saken reiser to spørsmål i forhold til vilkåret: For det første om stedsangivelsen "Hammerfest" omfatter hele kommunen og for det andre om de nye driftsplanene oppfyller det omfang av aktivitet som vilkåret krever.

I departementets vedtak av 1. august 2014 legges det til grunn at flyttingen av aktiviteten fra Rypefjord til Forsøl, begge steder i Hammerfest kommune utenfor selve stedet Hammerfest, ligger innenfor "Hammerfest" i vilkårets forstand. Endringen i aktivitetsnivået ble derimot vurdert å være så vidt markant at dette falt innenfor vilkårets omtale av "nedbygging". Departementets videre vurdering var imidlertid som følger:

"En nedbygging av virksomhet kan møtes med tilbakekall av torsketrålkonsesjoner. Nærings- og fiskeridepartementet legger vekt på Deres anførsel om at det samlede aktivitetsnivået på landsiden i Finnmark forventes å øke de nærmeste 3-5 årene, riktig nok under forutsetning av utvikling av nye teknologiske og driftsmessige løsninger, samt en vellykket heving av kvalitet og utvikling av markedsposisjoner. Departementet mener at det i dette perspektivet vil være uheldig å kalle tilbake torsketrålkonsesjoner.

Nærings- og fiskeridepartementet finner imidlertid at nedbyggingen av virksomheten kvalifiserer for å omdefinere aktivitetsplikten og legge en lavere aktivitet til grunn."

Til grunn for denne vurderingen ligger at det er bedriften selv som er nærmest til å vurdere hvordan driften bør innrettes for å skape lønnsomhet og trygge arbeidsplasser, og at de offentlige rammebetingelsene bør fastsettes etter en balansert vurdering av hvordan rammebetingelsene kan tilpasses dette fremfor alltid å være en ramme for driften uten hensyn til bedriftens egen vurdering av fremtidsmulighetene.

Klager hevder at departementets vedtak er en omgjøring av eget vedtak ved at vilkår endres og at vedtaket er ugyldig i det departementet ikke har kompetanse til å omgjøre vedtaket/vilkåret når det ikke er søkt om det. Klager anfører dertil at vedtaket er til skade for Hammerfest kommune.

Det er korrekt at Nærings- og fiskeridepartementets endring av aktivitetsvilkåret er en omgjøring av eget vedtak. Departementet har kompetanse til å omgjøre eget vedtak eller endre vilkår knyttet til tidligere fattet vedtak når det ikke er til skade for den vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser, jf forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav a). Det er fartøyeier som har fått sin rettstilling umiddelbart regulert ved vedtakene og vilkår knyttet til vedtakene. Endringen av aktivitetsvilkåret har ingen direkte betydning eller påvirkning for rederiets drift av trålerne, og er ikke til skade for fartøyeier.

Loven oppstiller ikke krav om at Havfisk ASA må ha søkt om å få vilkåret endret før departementet kan gjøre det. Redegjørelsen departementet mottok gav tilstrekkelige opplysninger for departementet til å vurdere planene og konsekvensene av dem og til å avgjøre at flytting av produksjonen fra Rypefjord til Forsøl innebar redusert virksomhet, et faktum departementet måtte ta standpunkt til.

Klager hevder dernest at vedtaket er til skade for de interesser kommunen representerer på vegne av lokalsamfunnet/kystsamfunnet om å opprettholde anleggets drift på dagens nivå.

Hammerfest kommune, som målfører for lokale interesser, er ikke direkte tilgodesett i vedtak/vilkår og har ikke ervervet rettigheter gjennom tillatelser og vilkår gitt Havfisk ASA. Kommunen har således ikke en partsstilling og det kan heller ikke oppstilles et krav om at departementet må foreta en interesseavveining etter alminnelige forvaltningsrettslige regler, hvor det kreves tungtveiende grunner for at

kommunen på vegne av lokale interesser må vike til fordel for den private part før vedtaket kan omgjøres.

Klager anfører dernest at saksbehandlingsregler er brutt ved at kommunen ikke ble varslet om at aktivitetsplikten ble endret.

På bakgrunn av det ovenstående, er det klart at kommunen ikke hadde krav på å bli varslet. Det faktiske forhold er imidlertid at Nærings- og fiskeridepartementet på forespørsel sendte redegjørelsen fra Havfisk ASA og Norway Seafoods AS til kommunen, som derved ble orientert om planene til Norway Seafoods AS og hvorledes Havfisk ASA vurderte disse i forhold til de vedtak og vilkår dette selskapet var underlagt. Kommunen hadde således foranledning til å fremme sitt syn.

Klager påstår at departementet er i "rettsvillfarelse" mht hva de eksisterende rammevilkår tillater av flytting, og viser til at fundamentet for tillatelsen er en rammeavtale mellom Havfisk ASA og kommunen om å bygge nytt anlegg i Rypefjord.

Da departementet gav Norway Seafoods AS (nå Havfisk ASA) tillatelse til å erverve andel i Hammerfest Industrifiske AS i 2001, var departementet kjent med avtalen, men var ikke part i den. Det avgjørende for at departementet gav tillatelse var foretakets eierskap til landanlegg og videreføring og drift av virksomheten. Departementet verken forutsatte eller oppstilte krav om at anlegget skulle forbli værende i Rypefjord.

Departementet har heller ikke satt rettslige bindinger overfor selskapet som knytter dette som eier av rederi og foredlingsanlegg spesifikt til Rypefjord, jf foran om vurderingen av vilkårets innhold når det viser til "Hammerfest".

Departementet finner på dette grunnlag at klagen ikke kan føre fram.

Nærings- og fiskeridepartementet

tilråd:

Klage fra Hammerfest kommune over Nærings- og fiskeridepartementets vedtak av 1. august 2014 om endret aktivitetsvilkår pålagt Havfisk ASA. Klagen tas ikke til følge.

Statsministerens kontor
Bifalt ved
kongelig resolusjon
av 6. mars 2015

Jonas Gjørd